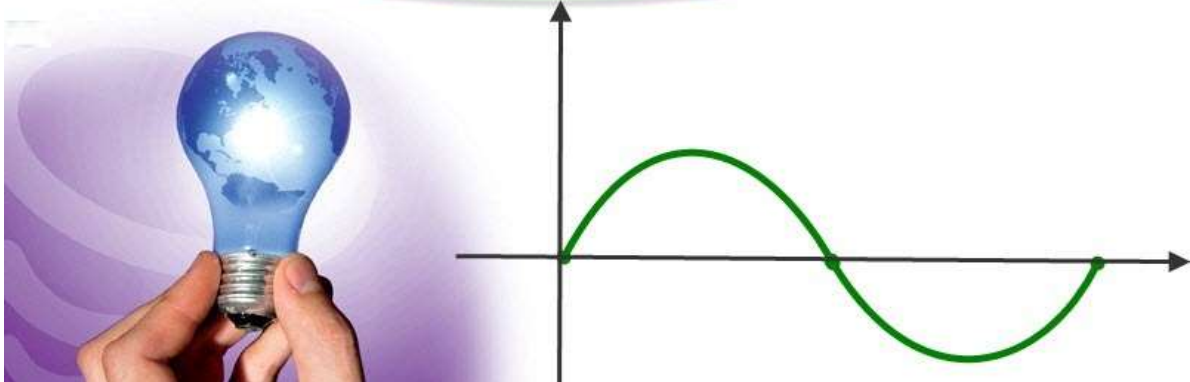

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

بررسی تجهیزات و عملکرد کوره های

القایی

برای خرید فایل word این پروژه [اینجا کلیک کنید](#).

(شماره پروژه = ۲۱۳)

پشتیبانی : ۰۹۳۵۵۴۰۵۹۸۶

کلمات کلیدی: گرمایش القایی - کوره القایی - کوره بدون هسته - کوره کانالی -

متعادل کردن بار - تصحیح ضریب قدرت

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

خلاصه

امروزه کوره های القائی یکی از اساسی ترین نیازهای صنعت می باشد و در واقع می توان گفت بسیاری از صنایع به نوعی به این نوع کوره ها وابستگی دارند. این کوره ها انواع مختلفی دارند که در این پایان نامه سعی شده است یکی از پرکاربرد ترین آنها، کوره های القائی ذوب با فرکانس شبکه مورد بررسی قرار گیرد.

در این پایان نامه سعی بر تدوین دانش فنی در زمینه کوره های القائی ذوب با فرکانس شبکه بوده است تا در آینده مورد استفاده صنعتگران و دانش پژوهان قرار گیرد. مسائلی از قبیل انواع کوره های ذوب، حفاظت کوره ها، مساله تصحیح ضریب قدرت و متعادل کردن بار در این پایان نامه مورد توجه قرار گرفته است.

ابتدا سعی شده است. اصول کلی گرمایش القائی با استفاده از قانون الکترومغناطیس فارادای و در واقع طرز کار کلی کوره القائی بیان گردد. در ادامه، انواع کوره های القائی ذوب با فرکانس شبکه مورد بررسی قرار می گیرند و نحوه عملکرد هر یک بیان می شود. سپس تجهیزات جانبی این نوع کوره ها مورد توجه قرار می گیرد. پس از آن بررسی مدارهای مورد استفاده به منظور جبران سازی ضریب قدرت و متعادل سازی پرداخته می شود. در انتها نحوه انتخاب پارامترهای این نوع کوره ها بیان می گردد. به

منظور حصول نتایج

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فهرست مطالب

۵	خلاصه
	فصل اول
۷	مقدمه
۸	۱-۱- تاریخچه مختصری از گرمایش القائی
۱۱	۱-۲- طبقه بندی کوره های القائی از نظر فرکانس
۱۳	۱-۳- کاربرد گرمایش القائی در صنعت
	فصل دوم
۱۵	اصول گرمایش القائی و مزایای آن نسبت به سایر روشها
۱۶	۱-۲- مقدمه
۱۶	۲-۲- اساس گرمایش القائی
۲۴	۲-۳- اساس کار کوه القائی
۲۶	۲-۴- توزیع جریان گردابی در یک میله توپر
۳۱	۲-۵- مزایای گرمایش القائی نسبت به سایر روش ها گرمادهی
	فصل سوم
۳۳	انواع کوره های القائی ذوب (فرکانس شبکه)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۳۴	۱-۳- مقدمه
۳۴	۲-۳- کوره های القائی بدون هسته
۳۹	۳-۳- کوره القائی کانالی
۴۲	۱-۳-۳- کوره القائی کانالی خودریز
	فصل چهارم
۴۴	تجهیزات جانبی ونقش آنها در عملکرد کوره های القائی
۴۵	۱-۴- مقدمه
۴۵	۲-۴- سیستم های حفاظتی
۴۵	۱-۲-۴- وسیله ایمنی اتصال زمین
۴۷	۲-۲-۴- رله فشاری
۴۸	۳-۲-۴- رله های ولتاژ زیاد وجریان زیاد
۴۸	۴-۲-۴- رله های حرارت زیاد
۴۸	۵-۲-۴- تخلیه بار خازن ها
۴۹	۳-۴- سیستم خنک کنندگی
۵۱	۴-۴- مواد دیرگذار
۵۲	۱-۴-۴- آسترکشی کوره
۵۵	

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

- ۵-۴ - سیستم تخلیه مذاب
- ۵۶ ۶-۴ - بانک خازن
- ۵۷ ۱-۶-۴ حفاظت خازن ها
- ۶۰ ۷-۴ - سیم پیچ کوره های القایی
- ۶۱ ۱-۷-۴ ضریب کیفیت سیم پیچ کوره
- ۶۲ ۸-۴ - ترانسفورماتور
- ۶۲ ۹-۴ - سلف کوره های القایی
- ۶۳ ۱۰-۴ - طرح کلی یک کوره القایی
- ۶۵ ۱۱-۴ - مسئله « پل » در کوره های القایی
- ۶۸ ۱۲-۴ - خطر قراضه های مرطوب
- فصل پنجم
- ۶۹ اصول جبران سازی بارومتعادل کردن آن
- ۷۰ ۱-۵ - مقدمه
- ۷۰ ۲-۵ - تصحیح ضریب قدرت وجبران سازی
- ۷۳ ۳-۵ - متعادل کردن بار
- ۷۴ ۱-۳-۵ مدار متعادل کننده ایده آل
- ۷۹

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فصل ششم

انتخاب مشخصات اصلی کوره های القائی ذوب

۶-۱- مقدمه

۸۰

۶-۲- انتخاب مشخصات ظاهری کوره

۸۱

۶-۳- انتخاب فرکانس مناسب

۸۱

۶-۴- انتخاب توان مورد نیاز

۸۸

۶-۵- انتخاب ظرفیت کوره

۸۹

فصل هفتم

نتیجه گیری و پیشنهاد

۹۴

منابع و مراجع

۹۶

WikiPower.ir

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فصل اول

مقدمه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

صنعت متالوژی یا به عبارت دیگر صنعت ریخته گری و علم یکی از کهن ترین علو و صنایعی است که بشر به آن پرداخته است و در آن پیشرفت کرده است . مهمترین مساله ای که در این زمینه از دیرباز وجود داشته و ذهن بشر به آن معطوف بوده است مساله ذوب کردن مواد مختلف می باشد که برای ساخت ابزارآلات و وسایل مختلف مجبور به انجام آن بوده است .

شاید به جرات بتوان ادعا کرد که استفاده از نیروی الکتریسته برای ذوب کردن مواد، نقطه عطف صنعت متالوژی بوده است . در این زمینه کوره های القایی، پرکاربردترین کوره ها در این زمینه بوده اند که با استفاده از ایجاد گرما توسط نیروی مغناطیسی کاری کنند و مزایای پرشماری نسبت به سایر روشها ذوب دارند که در فصل دوم بدان می پردازیم .

۱-۱- تاریخچه مختصری از گرمایش القایی (۵)

تاریخ کشف پدیده القای مغناطیسی به سال ۱۸۳۱ م برمی گردد. در نوامبر آن سال مایکل فارادای دو سیم پیچ را بر روی یک حلقه آهنی پیچید و نشان داد که هنگامی که یک جریان متناوب را به یکی از دو سیم پیچ وصل کنیم یک ولتاژ در دیگری القا می شود . این کشف ، منجر به تولید ترانسفورماتور و تجهیزات وابسته به آن گردید و تا

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

مدت ها تمامی سعی و تلاش متخصصان برگسترش و توسعه این نوع تجهیزات متمرکز شده بود.

درسالهای پایان قرن نوزدهم بود که کاربردهای عملی گرمایش القایی شناخته شد و اولین کاربرد شناخته شده ، ذوب فلزات بود در آغاز از کوره هائی با بوتله فلزی استفاده می شد ولی این روش به علت معایب زیاد به سرعت منسوخ شد و پس از آن سه تن از متخصصین به نامهای فرانتی^۱، کولبی^۲ و کلین^۳ روش ذوب را توسعه دادند و در واقع اولین کوره ذوب واقعی را ساختند که جریان، مستقیماً در مذاب القا می شد و با فرکانس برق شهر کار می کرد. در آغاز این نوع کوره ها به صورت یک اجاق حلقوی شکل بودند که مشکلات فراوانی منجمله مشکلات ناشی از نیروهای مکانیکی حاصل از تداخل جریان فوکوی القایی در ذوب و جریان سیم پیچ اولیه را داشتند.

1- T1 Ferranti
2- Colby
3- KJlin

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

مشکل دیگر این نوع کوره ها اثر « فشار^۴ » بود که باعث می شد ذوب از هم کسیخته شود و بنابراین مسیرالکتریکی که برای القائی لازم است قطع می شد و گرمایش متوقف می گشت . این مشکل درمورد ذوب فلزات غیرآهنی به مراتب حادثر بود.

درسال های اولیه قرن بیستم کوره های حلقوی کنارگذاشته شدند و شخص دیگری به نام نورث راپ^۱ یک کوره استوانه ای شکل با یک منبع تغذیه فرکانس بالا ساخت .

فرکانس

بالا توسط روشهای ابتدائی مانند استفاده ازژنراتور جرقه^۲ تولید می شد که هزینه های زیادی داشت و مقرون به صرفه نبود ولی به هر حال این نوع کوره ها اولین نوع کوره های القائی بدون هسته^۳ بودند . درسال ۱۹۲۲ م مشکل زیاد بودن هزینه ، با پیشرفت موتور- ژنراتور ، که قابلیت تولید چند صد کیلو وات را درفرکانس های بالا)

4- Pinch effect

1- North rup

2- Spark –gap generator

3- Creless Furnace

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

تا حدود ۹۶۰ هرتز) داشت تا حد زیادی کم شد. در سال ۱۹۶۰ م مبدل های نیمه ها دی فرکانس ، جایگزین موتور- ژنراتورها شدند .

به دنبال استفاده از گرمایش القایی به منظور ذوب فلزات ، سایر کاربردهای گرمایش القایی شدیداً مورد تقاضا واقع شد . این تقاضاها شامل سخت کاری فولاد و عملیات حرارتی قطعات حساس بود . در سال ۱۹۲۷ م شرکت فولاد میدوال^۴ برای اولین بار از این تکنیک برای سخت کاری فولاد استفاده کرد . در سال ۱۹۳۰ م نیز شرکت میل لنگ سازی اوهایو^۵ به منظور استحکام بیشتر میل لنگ های خود از گرمایش القایی به منظور عملیات حرارتی بر روی میل لنگ استفاده کرد .

جنگ جهانی دوم یک حرکت جدی برای توسعه و استفاده از گرمایش القایی را باعث شد که مشخصاً برای تولید اجزاء توپ، خمپاره ، گلوله و همچنین تولید اجزا مختلف تانک ها و زره پوش ها مورد استفاده قرار می گرفت و باعث پیشرفت چشمگیری در این صنعت شد .

بسیاری از پیشرفت های اخیر در این صنعت ناشی از پیشرفت مبدل های فرکانسی نیمه هادی که در سال ۱۹۶۷ م ساخته شد می باشد. در دهه های اخیر راندمان این نوع مبدل ها افزایش چشمگیری داشته است و به حدود ۹۵ درصد (بر حسب

4- Midvale Coreless Steel Co

5- Ohio Crankshaft Co

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

مقدارانرژی که ازفرکانس شبکه به فرکانس مورد نظر تبدیل می کنند (رسیده است

۱-۲- طبقه بندی کوره های القائی از نظر فرکانس

کوره های القائی انواع مختلفی دارند که برای کاربردهای مختلفی ساخته شده اند. در اکثر منابع و مراجع این کوره ها براساس فرکانسی که توسط آن تغذیه می شوند طبقه بندی شده اند بین ترتیب که معمولا به سه گروه زیر دسته بندی می شوند.

الف - کوره های القائی فرکانس شبکه

این کوره ها که با فرکانس ۵۰ هرتز در اروپا و ۶۰ هرتز در آمریکا کار می کنند، معمولا برای ذوب مواد یا گرم نگاهداشتن مواد در مقادیر زیاد بکار می روند. این نوع کوره ها چون نیاز به هیچ گونه تغییر فرکانس ندارند. دارای ساختمانی ساده می باشند و تنها مساله مهم در این نوع کوره ها، مساله تصحیح ضریب قدرت و یکسان کردن بار بر روی سه فاز^۱ می باشد.

ب - کوره های القائی با فرکانس متوسط

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

این نوع کوره ها معمولا با فرکانس ۵۰۰ هرتز تا ۵۰ کیلو هرتز کار می کنند. البته سازند های مختلف ، حدود مختلفی برای تعیین فرکانس متوسط دارند. در این نوع کوره ها معمولا از یک موتور القایی که به یک ژنراتور متصل است برای تولید فرکانس مورد نیاز استفاده می کنند. البته اخیرا از مبدل های فرکانسی نیمه هادی برای این منظور استفاده می کنند.

ج - کوره های القایی با فرکانس زیاد (فرکانس رادیویی)

این نوع کوره ها در فرکانس ۵۰ کیلو هرتز تا ۱۰ مگاهرتز و بیشتر کار می کنند و معمولا برای سخت کاری و عملیات حرارتی استفاده می شود زیرا همان گونه که بعدا خواهیم دید عمق نفوذ با فرکانس کار نسبت معکوس دارد (عمق نفوذ این کوره ها ۰/۱ تا ۲ میلی متر است). در این نوع کوره ها نیز فرکانس توسط موتور - ژنراتورها و یا مبدل های نیمه هادی (تریستوری) تامین می شود.

۱-۳- کاربرد گرمای القایی در صنعت

۱- ذوب فلزات مختلف ، مانند فولاد ، چدن ، مس ، آلومینیم ، برنج^۱ و ...
در صنایع ریخته گری .

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲- پیش گرم کردن شمش در صنایع آهنگری (فورج) ، جهت گرم کردن و شکل

دادن قطعات مختلف به وسیله پرس ، نورد و ...^۲

۳- سخت کاری در صنایع ماشین سازی ، جهت سخت کاری سطحی قطعات ،

مانند چرخ دنده میل لنگ ، میل پولس و...^۳

۴- کوره های آزمایشگاهی ، جهت آلیاژ سازی و اندازه گیری تنش ، خمش

و کشش در درجه حرارت معین قطعات و...^۴

۵- جوشکاری موضعی و جوشکاری قطعات خاص^۵

۶- سخت کاری موضعی^۶

در این پروژه بحث اصلی بر روی کوره های القایی ذوب فرکانس شبکه می باشد و.

در فصل دوم به بحث در مورد اساس گرمایش القایی و نحوه ایجاد آن می پردازیم

و سپس به مزایای پر شمار این نوع گرمایش نسبت به سایر روشها می پردازیم . در فصل

سوم یک بررسی در مورد انواع کوره های القایی فرکانس شبکه انجام می دهیم

و کاربرد آنها و مزایا و معایب آنها را بیان می کنیم . در فصل چهارم به معرفی تجهیزات

جانبی و ملحقات این نوع کوره ها می پردازیم و نقش هریک را در عملکرد کوره های

2- preheating for forging

3- Surface heating

4- Lab induction heater

5- brazing and soldering

6- Case hardening

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

القائی بررسی می کنیم . فصل پنجم این پایان نامه به بحث درمورد مهمترین مساله کوره های القائی فرکانس شبکه که مساله جبران سازی و متعادل نمودن بار می باشد می پردازد. فصل ششم این پروژه اختصاص به چگونگی انتخاب مشخصات اصلی کوره های القائی برای یک کاربرد خاص دارد . در فصل پایانی نیز یک نتیجه گیری از کل بحث به همراه پیشنهادهائی در زمینه کوره های القائی ارائه خواهد شد .

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل دوم

اصول و گرمای القائی و مزایای آن نسبت به سایر روشها

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۱-۲ - مقدمه

حرارت و گرما همواره ناشی از تلفات می باشد و در این نوع از گرمایش نیز از تلفات هیستریزیس و فوکو استفاده می کنیم ، تلفاتی که در اکثر تجهیزات الکتریکی مانند ترانسفورماتور و ماشین های الکتریکی مضراست و سعی بر این است که مقدار این تلفات به حداقل ممکن برسد .

به طور کلی یک سیستم گرمایش القایی شامل یک منبع تغذیه با جریان ، متناوب ، یک سیم پیچ و یک قطعه که باید تحت حرارت قرار بگیرد می باشد . اتفاق اصلی و اساسی مابین قطعه کار و سیم پیچ رخ می دهد. در این مورد نقش منبع تغذیه در مورد فرکانس و میزان جریان سیم پیچ اهمیت دارد . این دو فاکتور مهم و اساسی است که تاثیرات الکتریکی و حرارتی بر قطع کار می گذارند.

۲-۲ - اساس گرمایش القایی (۶.۵)

همانطوریکه گفته شد گرمایش القایی بر پایه دو مکانیسم اتلاف انرژی استوار است. این دو مکانیسم یکی ، تلفات جریان فوکو ( ) یا تلفات فوکو و دیگری تلفات هیستریزیس می باشد. در مواد غیر مغناطیسی مانند آلومینیوم ، مس و چدن (دردمای بالاتر

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

ازنقطه کوری) تنها مکانیسم اول ، یعنی تلفات انرژی به علت قانون ژول تاثیرگذار است ولی

درمواد فرومغناطیسی مانند فولاد وچدن (دردمای پائین تر از نقطه کوری) ، تلفات هیسترزیس نیز نقش دارد. یک توضیح ساده ولی مفید برای تلفات هیسترزیس این است که این تلفات در اثر اصطکاک بین مولکول ها ، یا به عبارت دیگر بین دوقطبی های مغناطیسی^۱ بوجود می آید .

هنگامی که یک ماده فرومغناطیسی ابتدا دریک جهت وسپس درجهت دیگرمغناطیسی می شود ، این دوقطبی را می توان همانند یک آهن ربا فرض کرد که با هربار تغییر جهت میدان مغناطیسی که درنتیجه تغییرجهت جریان متناوب ایجاد می شود ، می چرخند . مقدار افزایش این تلفات با نرخ افزایش تغییر جهت میدان ویا درواقع همان فرکانس جریان الکتریکی متناسب است .

تلفات جریان گردابی^۲ وتولید تلفات ژول که بدان مربوط می باشد توسط همان روابط معمول مدارهای جریان متناوب ویا مدارهای جریان مستقیم توصیف می شود. همانند دیگر جریان الکتریکی، جریان گردابی نیز به یک مسیر کاملا بسته نیاز دارد.

1- Magnetic dipole

2- Eeating patterns

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

هنگامی که این جریان جاری می شود یک افت ولتاژ که توسط قانون اهم ($V=RI$) تعیین می گردد، ایجاد می شود که R مقاومت مسیر جریان است. هنگامی که یک افت ولتاژ اتفاق می افتد انرژی الکتریکی به انرژی حرارتی یا گرما تبدیل می شود. این تبدیل را می توان با تبدیل انرژی پتانسیل به انرژی جنبشی در سیستم های مکانیکی ، هنگامی که مثلا یک جسم از ارتفاع معین به علت نیروی جنبه به زمین سقوط می کند مقایسه کرد. در سیستم های الکتریکی ، حرارتی که توسط افت ولتاژ بوجود می آید . توسط رابطه $VI=RI^2$ تعیین می شود . دقت کنید که رابطه بیان کننده میزان توان تلف شده است و واحد آن انرژی بر واحد زمان است .

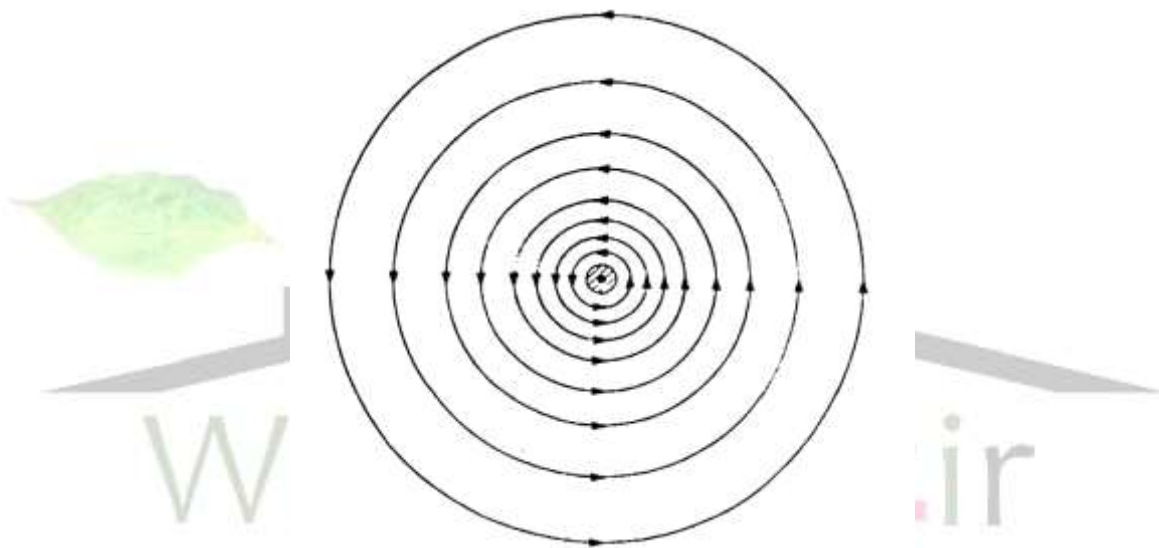
سوالی که در این لحظه به ذهن می رسد این است که جریان گردابی به چه صورتی در قطعه کار القاء می شود فهم این موضوع برای طراحی سیم پیچ های القاء کننده و کنترل مقدار حرارت والگوهای حرارتی^۱ ضروری است .

اصل پدیده این مربوط به این است که هر میدان مغناطیسی توسط یک جریان الکتریکی ایجاد می شود این جریان ac باشد و یا dc .

در مورد یک هادی حامل جریان dc، جهت میدان مغناطیسی (یا به عبارت بهتر میدان القای مغناطیسی) عمود بر جهت جریان است و شدت آن هر چه که از هادی دورتر می شویم کمتر می شود. همچنین شدت میدان مغناطیسی متناسب با جریان

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

است . جهت میدان یا مسیر خطوط القای مغناطیسی توسط قانون « دست راست » تعیین می شود . شکل (۱-۲) این موضوع را نشان می دهد. بدین صورت که انگشت شست جهت جریان را نشان می دهد و جهت بسته شدن انگشتان ، جهت مغناطیسی را نشان می دهد.

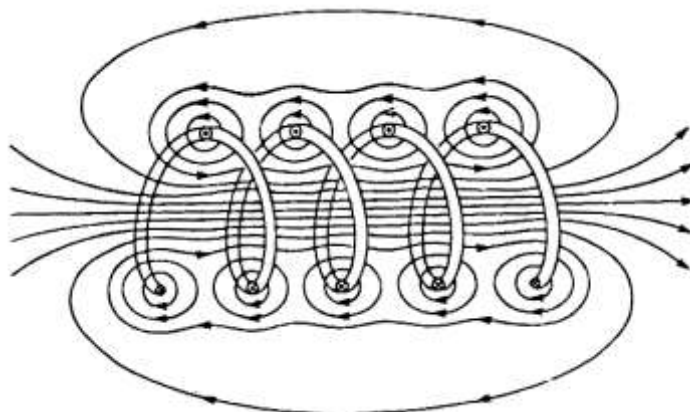
شکل (۱-۲): میدان مغناطیسی هر یک هادی الکتریکی که حامل جریان الکتریسیته است جهت

جریان به طرف بیرون کاغذ است

اگر یک جریان dc را به یک سیم پیچ سلئوئیدی وصل کنیم شدت میدان در داخل

سیم پیچ زیادت و بیرون از سیم پیچ کمتر می شود . (شکل ۲-۲)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

شکل (۲-۲): نمایی از میدان مغناطیسی حاصل از یک سیم پیچ حامل جریان الکتریسیته

شدت میدان مغناطیسی در بین حلقه های کنار هم خیلی کم است . و علت آن این

است که القای مغناطیسی در حلقه های کنار هم ، دارای علامت مختلف است بنابراین

همدیگر را خنثی می کنند. حال تصور کنید که هنگامی که یک میله توپرا وارد یک

سیم پیچ که حامل جریان dc است وارد کنیم چه اتفاقی برای میدان مغناطیسی می

افتد ؟

شکل (۳-۲).

اگر میله ، فرومغناطیسی نباشد میدان هیچ تغییری نمی کند. از طرف دیگر اگر یک

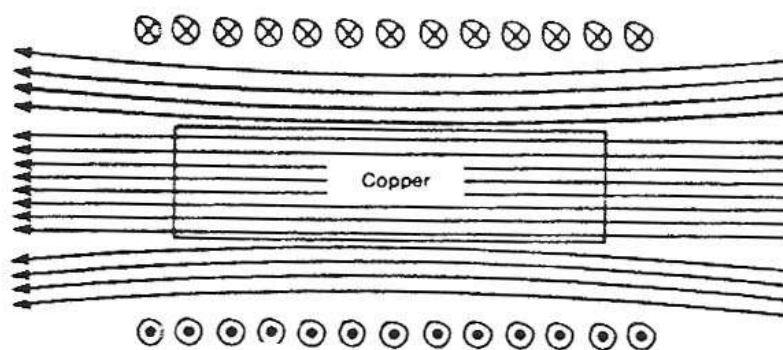
میله آهنی را درون سیم پیچ قرار دهیم تعداد خطوط القای مغناطیسی به

طور چشمگیری افزایش می یابد . به همین علت گفته می شود گذر دهی آهن بزرگتر

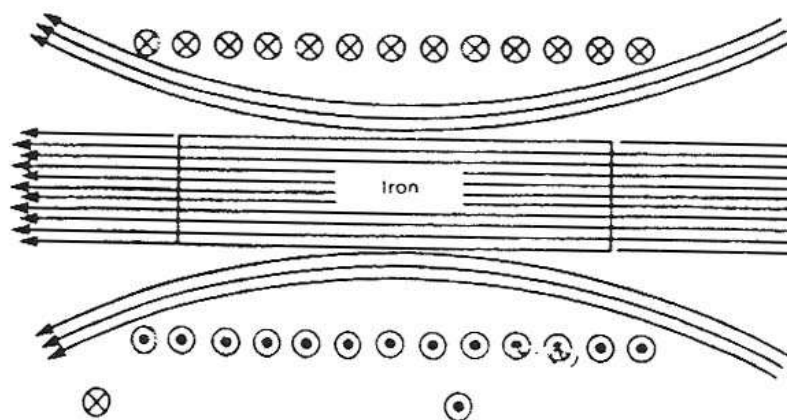
از گذر دهی مواد غیر مغناطیسی است . در عمل برای محاسبات الکتریکی لازم است

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

که گذردهی نسبی برای ما مشخص باشد. گذردهی مواد غیرمغناطیسی مساوی با گذردهی هوا می باشد. و گذردهی نسبی آنها برابر یک می باشد. درمقابل ، مواد مغناطیسی دارای گذر دهی بزرگتر از یک می باشند.

(الف)

(ب)

شکل (۲-۳): تاثیر ورود یک میله بر روی میدان مغناطیسی القائی (فلوی مغناطیسی) در داخل یک

سیم پیچ که حامل جریان الکتریکی است (الف) میله غیر مغناطیسی (مس) (ب) میله مغناطیسی

(آهن)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

هنگامی که یک میله توپرهادی را درون یک سیم پیچ ، که حامل جریان dc است قرار می دهیم هیچ جریان گردابی در آن القاء نمی شود. اگر به جای جریان dc از جریان ac استفاده کنیم هم جریان گردابی القاء می شود وهم گرما ایجاد می شود. برای کمک به فهم بهتر این موضوع فرض کنید که یک سیم پیچ به دور یک استوانه توخالی با ضخامت کم^۱ (از جنس همان ماده هادی که در قسمت قبل بحث شد) پیچیده شده است .

هنگامی که سیم پیچ به جریان متناوب متصل است یک میدان مغناطیسی دور تا دور سیم پیچ را احاطه می کند ولی جهت و مقدار این میدان با هر بار تغییر جهت و مقدار جریان متناوب تغییر می کند. این باعث می شود که تعداد خطوط میدان یال به عبارت دیگر شار مغناطیسی که این استوانه راقطع می کند تغییر کند که فارادی در اواسط سال ۱۸۰۰ م در آزمایشات خود فهمید که این تغییر شار باعث القای یک ولتاژ می شود. در این مورد اخیر، ولتاژ یا نیروی الکترومغناطیسی که در استوانه القاء می شود توسط رابطه زیر بدست می آید:

رابطه (۱-۲)

$$E_{sleeve} = -N(\Delta\phi / \Delta t)$$

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

در این رابطه N تعداد دور سیم پیچ و میزان تغییر شاربر حسب Wb/s است. رابطه فوق به قانون فارادی معروف است.

این مشخص است که شدت میدان مغناطیسی که با تغییرات جریان الکتریکی مشخص می شود بستگی به مقدار جریان دارد. بنابراین در یک سیم هادی یا یک سیم پیچ، حداقل و حداکثر شدت میدان مغناطیسی در همان لحظه ای که جریان حداقل و حداکثر است اتفاق می افتد مقدار برابر با صفر است. با توجه به شکل (۲-۲) مشخص است که هنگامی بیشترین مقدار خود را دارد که منحنی جریان از صفر بگذرد بدین دلیل که وقتی جریان از صفر می گذرد ولتاژ القاء شده در استوانه، بیشترین مقدار خود را دارد. به علت وجود علامت منفی در قانون فارادی، علامت جریان القایی مخالف جریان سیم پیچی است و جهت آن توسط قانون " دست راست " تعیین می شود. در مورد استوانه نازک، تعیین جریان گردابی و میزان حرارت نسبتاً آسان است. شار مغناطیسی توسط رابطه زیر محاسبه می شود^۱.

رابطه (۲-۲)

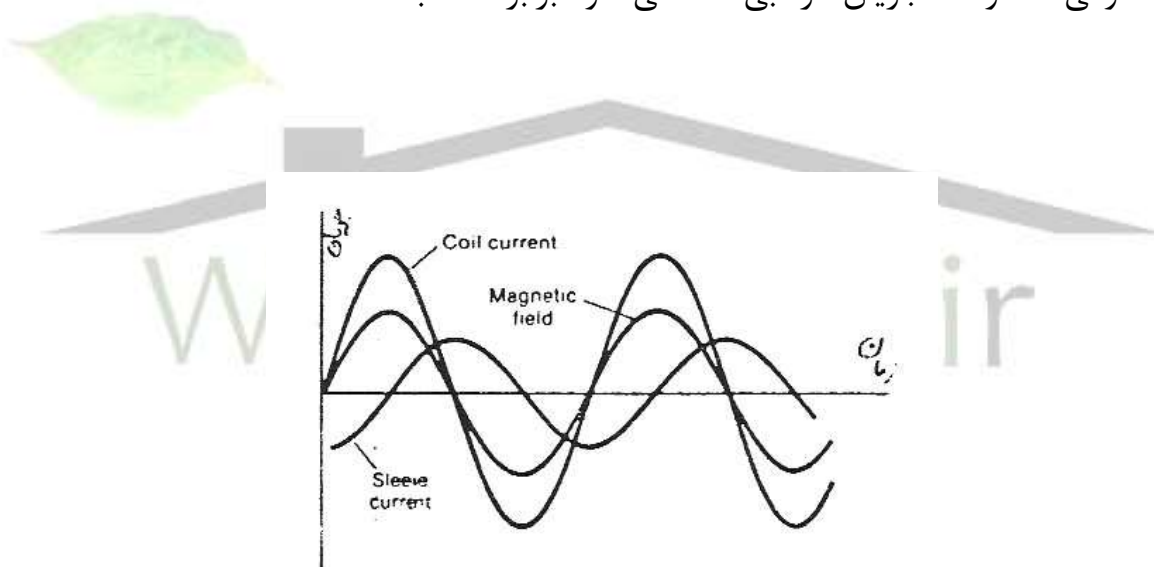
$$\phi = (\mu \cdot I_c n) / (\pi r^2)$$

۱ - البته این رابطه برای حالتی است که درون سیم پیچ چیزی نوشت و هنگامی که استوانه نازک را درون سیم پیچ می گذاریم شار درون استوانه کمتر است پس شارژی که از این رابطه محاسبه می شود کمی بیشتر از شار اصلی است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

در این رابطه جریان سیم پیچ است و ثابت گذردهی خلاء است ( ) و n تعداد دورسیم پیچ در واحد طول است و I_0 شعاع متوسط دورهای سیم پیچ است. همچنین مقاومت استوانه از رابطه بدست می آید که p مقاومت ویژه فلز استوانه است و I نیز طول مسیر عبور جریان گردابی است (که برابر است با که از قطر استوانه است (و A نیز مساحت سطح مقطع استوانه است (که برابر است با حاصلضرب ضخامت استوانه در طول استوانه).

توانی که توسط جریان گردابی تلف می شود برابر است با

شکل (۲-۴): تغییرات جریان و شدت میدان مغناطیسی القایی نسبت به زمان برای یک سیم پیچ

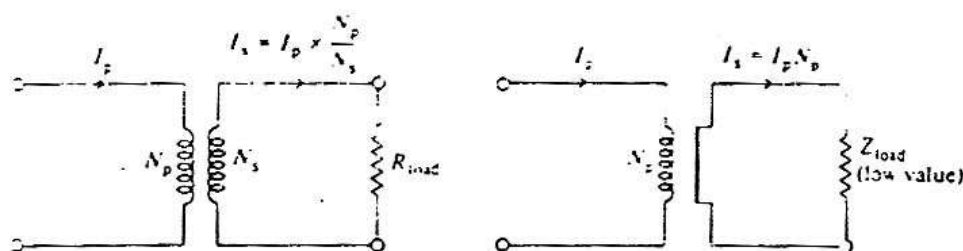
سلونوئیدی که توسط یک منبع ac تغذیه می شود. جریان گردابی که در یک استوانه هادی، در یک

سیم پیچ القایی قار گرفته القاء می شود نیز نشان داده شده است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۲-۳- اساس کار کوره القایی (۱)

بطور کلی اساس کار کوره های القایی را می توان با عملکرد یک ترانسفورماتور مشابه دانست بدین ترتیب که سیم پیچ اولیه همان سیم پیچ اصلی کوره می باشد که معمولا در کوره های ذوب بصورت لوله های مسی توخالی ساخته می شود تا با عبور آب از داخل آنها عمل خنک سازی به خوبی صورت پذیرد. این سیم پیچ را تا حد ممکن سعی می کنند به سطح کار حفت کنند تا فاصله هوایی کاهش یابد. سیم پیچ ثانویه این ترانسفورماتور فرضی ، بار کوره می باشد که همان ماده ذوب شدنی است و به صورت اتصال کوتاه در نظر گرفته می شود که به یک امپدانس کوچک متصل شده است .

شکل (۲-۵): الف - ب: مدار الکتریکی کوره القایی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

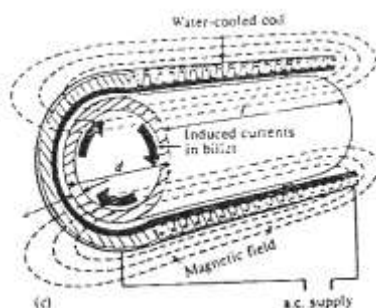
در شکل (۲-۵-الف) یک ترانسفورماتور به شکل ساده نشان داده شده است که در آن شار پراکندگی صفر در نظر گرفته شده است . همان طوریکه می دانیم جریان ثانویه با مقدار جریان اولیه و تعداد دور اولیه نسبت مستقیم دارد و با تعداد دور ثانویه نسبت معکوس دارد حال در شکل (۲-۵) که معادل ساده یک کوره القایی را نشان می دهد ثانویه اتصال کوتاه یا به یک امپدانس خیلی کم متصل شده است. اگر مقاومت ماده ذوب شدنی داخل کوره را R در نظر بگیریم تلفات برابر با می شود که در آن نیز برابر است با :

$$I_S = N_P \cdot I_\tau$$

رابطه (۲-۳)

این تلفات موجب ذوب ماده مورد نظر می شود.

شکل (۲-۶) همان بار استوانه ای مورد بحث را داخل کوره نشان می دهد که با شکل (۲-۵ ب) معادل می شود.

شکل (۲-۶): نمای کلی سیم پیچ و بار یک کوره القایی (مسیرهای آب کاملا مشخص است)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۲-۴- توزیع جریان گردابی در یک میله توپر^۱ (۵)

در مورد استوانه توخالی فرض بر این است که مقدار جریان گردابی یکنواخت است و فقط بستگی به جریان سیم پیچی و شکل هندسی استوانه دارد. در واقع هنگامی که میله توپر درون یک سیم پیچ قرار می گیرد اوضاع کمی پیچیده ترمی شود .

فرض کنید میله توپر از تعدادی استوانه متحدالمرکز تشکیل شده است (شکل ۲-۷) میدان مغناطیسی القائی در سطوح بالائی میله قویتر است . مقدار زیادتری شاراز استوانه های بالاتر می گذرد و این شاراست که جریان گردابی را تولید می کند. یک سوال که اینک به ذهن می رسد این است که آیا شدت میدان مغناطیسی در استوانه های درونی نسبت به شدت میدان در استوانه های خارجی بزرگتر است یا کوچکتر. این بستگی دارد به این که آیا جریان القائی در استوانه بیرونی مخالف میدان است یا نه . اگر این جریان میدان را تقویت کند یک ولتاژ بزرگتر در استوانه القاء می شود که باعث یک جریان بزرگتر می شود که باز این جریان یک میدان بزرگتر را باعث می شود و این میدان باز یک ولتاژ بزرگتر و همین طور ادامه پیدا می کند که چنین وضعیتی قطعاً اتفاق نخواهد افتاد. به همین علت جریانی که در دومین استوانه از سطح میله القاء می شود کوچکتر از جریان القاء شده در استوانه بیرونی است و به همین ترتیب جریان القاء شده در استوانه سوم کوچکتر از جریان القاء شده در استوانه

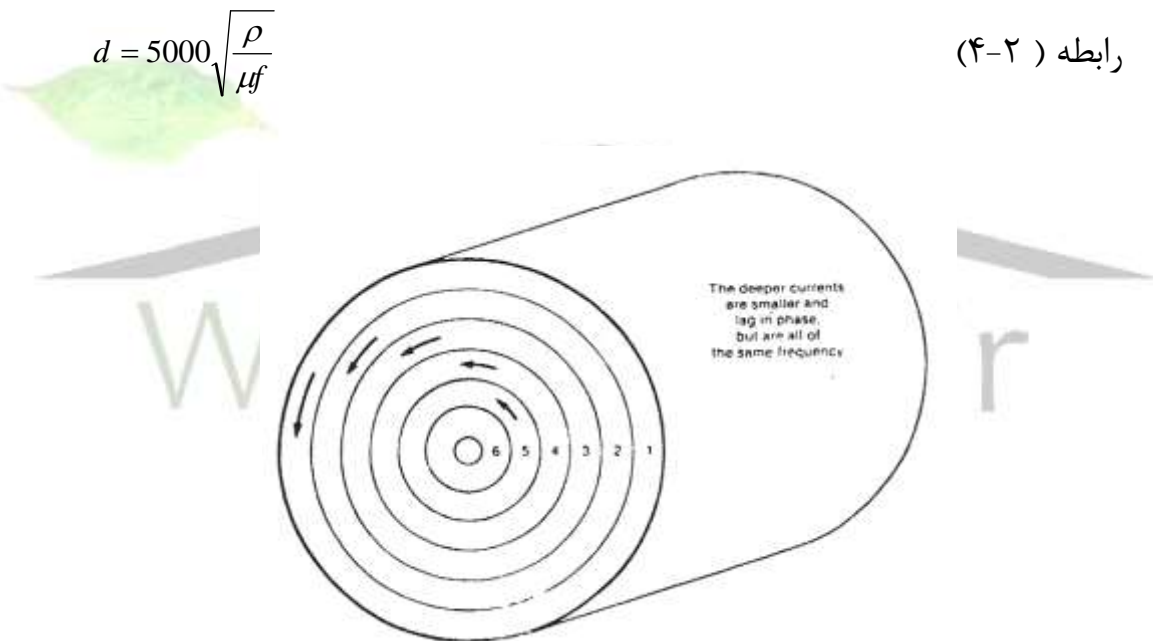
1- SOlid bar

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

دوم است و به همین ترتیب ادامه پیدا می کند. در واقع جریان القائی از سطح میله تا عمق میله شروع به کم شدن می کند و این صرف نظر از جنس میله است که خواه مغناطیسی باشد خواه غیرمغناطیسی . این پدیده موسوم به اثر پوستی می باشد. مقدار جریان بصورت نمائی^۱ از سطح میله تا عمق میله کمی می شود . می توان عمق پوستی را d که به فرکانس سیم پیچی و ضریب گذردهی نسبی و مقاومت قطعه کار بستگی دارد بصورت زیر محاسبه کرد :

$$d = 5000 \sqrt{\frac{\rho}{\mu f}}$$

رابطه (۲-۴)

شکل (۲-۷): هر چه به سمت مرکز قطعه نزدیک می شویم دامنه جریان کمتر می شود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

در این رابطه d عمق پوستی مقاومت مخصوص قطعه کار است . قابلیت گذردگی

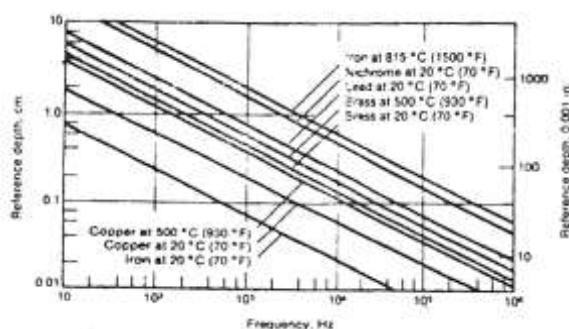
مغناطیسی نسبی قطعه کار است و f فرکانس (Hz) میدان متغیر سیم پی است .

درواقع عمق پوستی فاصله ای است از سطح ماده که شدت میدان القایی و مقدار جریان

القایی به ۳۷ درصد مقدار آن در سطح ماده می رسد. شکل (۲-۸) عمق پوستی را

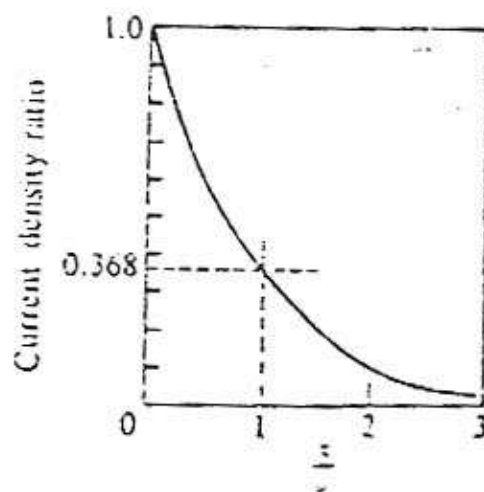
بر حسب فرکانس برای فلزات معمول نشان می دهد. عمق پوستی با تغییر دما تغییر

می کند . (در یک فرکانس ثابت) زیرا مقاومت هادی با تغییر دما تغییر می کند.

شکل (۲-۸): نمودار عمق پوستی مواد مختلف بر حسب فرکانس

نمودار زیر چگونگی کاهش چگالی جریان را بر حسب عمق پوستی بیان می کند.

شکل (۲-۹): کاهش چگالی جریان بر حسب عمق پوستی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

همان گونه که از شکل فوق نتیجه می شود می توان تغییرات چگالی جریان را نسبت به عمق ، با یک رابطه نمائی بصورت زیر بیان کرد:

رابطه (۲-۵)

$$J_x = J_0 e^{-x/d}$$

بطور کلی ۸۷ درصد انرژی القا شده در عمق پوستی توزیع می شود و مدتی طول می کشد تا حرارت به مرکز قطعه نیز برسد. (این قسمت را با گرمایش از طریق سوخت های فسیلی مقایسه کنید که در آنجا تمام انرژی به سطح قطعه کار داده می شود و زمان زیادی طول می کشد تا حرارت به مرکز قطعه برسد).

به منظور بدست آوردن یک راندمان الکتریکی خوب ، قطر قطعه کار می بایستی چهار برابر عمق نفوذ باشد. همان گونه که ذکر شد عمق نفوذ متاثر از فرکانس جریان تغذیه و جنس ماده مورد نظر است . {۹}

آلیاژهای فولاد در حرارت زیر نقطه کوری ، مغناطیسی و در دماهای بالای نقطه کوری غیر مغناطیسی اند. دمای نقطه کوری به طور معمول در نظر گرفته می شود.

جدول (۲-۱) عمق پوستی را بر حسب فرکانس منبع تغذیه برای چند ماده نشان می دهد: (۹).

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

جدول (۲-۱): عمق پوستی مواد مختلف بر حسب فرکانس (۹)

فرکانس (هرتز)	فولاد کربن دار		مس	آلومینیوم
	پائین تر از نقطه کوری	بالا تر از نقطه کوری		
	اینچ (mm)	اینچ (mm)	اینچ (mm)	اینچ (mm)
60	0.65(17)	2.56(67)	0.55(14)	0.61(15)
200	0.35(9)	1.5(47)	0.304(8)	0.324(18)
500	0.22(6)	0.92(23)	0.192(5)	0.212(5)
1000	0.16(4)	0.65(17)	0.136(3)	0.149(4)
3000	0.09(2)	0.34(9)	0.078(2)	0.086(2)
100000	0.05(1)	0.20(5)	0.043(1)	0.047(1)

جدول (۲-۲) که توسط شرکت "American Induction Heating Corp"

ارائه شده است را نیز می توان برای مشخص کردن فرکانس برای ذوب قطعات با

قطرهای مختلف مورد استفاده قرار داد:

جدول (۲-۳): تعیین فرکانس کار بر حسب قطر قطعه ذوب شدنی

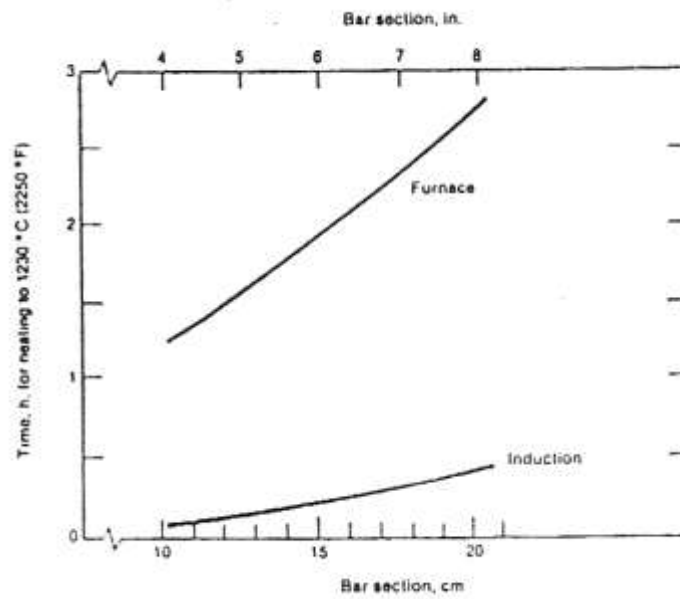
قطر قطعه ذوب شدنی	فرکانس پیشنهادی
۳۸mm تا ۹mm	۱۰ KHz
۵۱ mm تا ۱۴mm	۶ KHz
۶۴ mm تا ۱۹ mm	۳ KHz
۱۰۲ mm تا ۴۴ mm	۱ KHz
۱۱۴mm تا ۷۶ mm	۵۰۰ Hz
۱۵۲ mm تا ۹۵ mm	۲۰۰ Hz
۱۲۷ mm و بیشتر	۶۰ Hz

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۲-۵ - مزایای گرمایش القایی نسبت به سایر روش های گرمادهی :

- ۱- اپراتوری بسیار ساده به علت وجود بخش کنترل کامل الکترونیکی .
- ۲- عدم آلودگی و اکسیداسیون باربعلت عدم وجود گاز و شعله اکسیدکننده .
- ۳- شروع به کار سریع و عدم نیاز به پیش گرم یا ذوب اولیه .
- ۴- سرعت بالای انجام عملیات درمقایسه با سایر کوره ها (درهمین رابطه شکل (۱-۱۰) بیانگر تفاوت زمان گرمادهی تا ۱۲۳۰° به یک میله توپر، مابین کوره ای با سوخت فسیلی و یک کوره القایی می باشد .)
- ۵- راندمان بسیار بالاتر نسبت به کوره های با سوخت فسیلی .
- ۶- قابلیت تهیه آلیاژهای یکنواخت به علت چرخش داخلی مذاب .
- ۷- قابلیت تهیه و نگهداری ذوب در ظرفیت های مختلف
- ۸- امکان کنترل دقیق درجه حرارت
- ۹- عدم تاثیر بر آلودگی محیط زیست
- ۱۰- امکان کنترل دقیق زمان حرارت دهی .

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

شکل (۲-۱): تفاوت زمان گرمادهی در یک کوره القایی و یک کوره با سوخت فسیلی

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل سوم

انواع کوره های القائی ذوب (فرکانس شبکه)

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۳-۱- مقدمه

کوره های القایی فرکانس شبکه که امروزه در صنعت به عنوان واحد ذوب کننده استفاده می شوند را می توان به دو گروه عمده تقسیم بندی کرد :

الف - کوره های القایی بدون هسته^۱

ب - کوره های القایی کانالی^۲

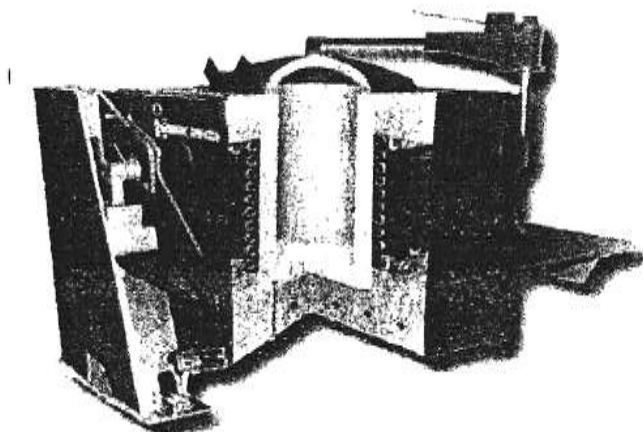
۳-۲ کوره های القایی بدون هسته (۴و۵)

چنانچه در شکل (۳-۱) نشان داده شده است این نوع کوره ها شامل یک بوته دیرگداز می باشد که یک کویل مسی با قابلیت هدایت زیاد بدوران پیچیده شده است . این کویل با آب خنک می شود. حلقه های این سیم پیچ با فیبرشیشه و پنبه نسوز (آزبست) عایق شده اند. این لایه های عایق از اتصال کوتاه شدن جلوگیری می کند. در بعضی از کوره ها ، سیم پیچ دو یا چند قسمتی است و هر یک از قسمت ها می توانند بطور مجزا یا همگی با هم کار کنند. کوره مخصوصی هم طراحی شده است که با دوفرکانس کار می کند. فرکانس زیاد برای شروع کار و هنگامی که کوره هنوز سرد است و فرکانس شبکه برای ذوب بعد از اینکه مذاب تشکیل شد.

1- Coreless induction furnace
2- Channel induction Furnace

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

شکل (۲-۳) یک برش مقطعی از یک کوره القائی با تمام متعلقات آن را نشان می دهد. مواد ذوب شدنی یک آستر فشرده نسوز^۱ قرار می گیرد. یک سیم پیچ با لوله های مسی توخالی که آب از داخل آن عبور می کند دورتا دور این آستر پیچیده شده که هنگامی که به منبع تغذیه متصل می شود تولید یک میدان مغناطیسی عمودی می کند. روی سطح بیرونی سیم پیچ ، ورقه های لایه لایه^۲ مغناطیسی قرار گرفته که مسیر برگشت شار مغناطیسی را مهیا می کند و باعث بهتر شدن ضریب قدرت^۳ می شود. این ورقه ها همچنین باعث می شود که مسیر شار با فلزات دیگر دورتا دور کوره بسته نشود و باعث گرم شدن آنها و احیانا ایجاد خطر نشود. هنگام تخلیه کوره می بایستی کل کوره از سطح زمین جدا شود و بچرخد. بنابراین ساختمان کل کوره از نظر مکانیکی می بایست محکم ساخته شود.

-
- 1- Refractory lining
  - 2- Laminated
  - 3- Power factor

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

بطور کلی کوره های بدون هسته برای کار در فرکانس های مختلف زیرساخته می شوند:

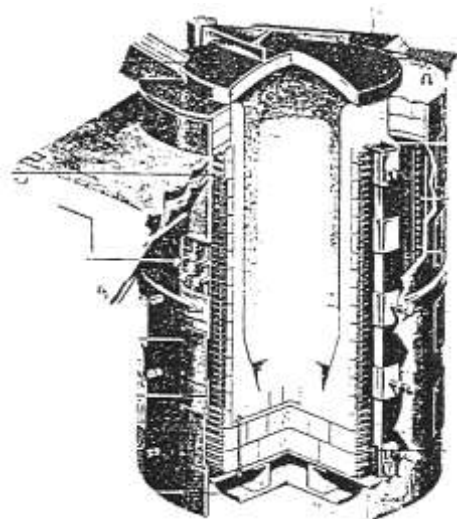
الف - فرکانس شبکه ۵۰-۶۰ هرتز

ب - فرکانس سه برابر ۱۵۰-۱۸۰ هرتز

ج - فرکانس ۵۰۰-۵۰۰۰ هرتز

د- فرکانس های بالاتر برای واحدهای کوچک و کاربردهای خاص

اصلی ترین کاربرد کوره های القایی در کارخانه های ذوب مواد می باشد. این نوع کوره ها ما را قادر به ذوب انواع مواد دردماهای دلخواه و با هرنوع ترکیب می سازد. همچنین توسط این نوع کوره ها می توان آلیاژ های با کمترین درصد آلودگی تهیه کرد.

شکل (۲-۳) - برش کوره القایی بدون هسته

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

هنگامی که مواد به صورت مذاب می باشند در اثر تلاقی جریان با شار مغناطیسی نیروئی بوجود می آید که باعث بهم خوردن^۱ مذاب می شود. در کوره های بدون هسته کل مذاب به هم می خورد و این مساله باعث می شود در آخر یک ترکیب کاملا یکسان داشته باشیم و ترکیب آن به راحتی می توان اندازه گیری کرد در صورت لزوم به راحتی تغییر داد.

کوره های القایی بدون هسته قابلیت ذوب انواع آلیاژ های مختلف را دارند. در پایان هر ذوب می توان کوره را کاملا تخلیه کرد و شروع به ذوب یک آلیاژ دیگر نمود. (البته باید به این نکته توجه نمود که برای این کار می بایستی آلیاژ مورد نظر با آستر نسوز کوره از نظر ترکیب شیمیائی هماهنگی داشته باشد).

در کوره های القایی بدون هسته با فرکانس شبکه ، ذوب کردن قطعات کوچک در ابتدای کار مشکل است. در این نوع کوره ها به خاطر کم بودن نسبت حجم قطعه به عمق پوستی، راه اندازی کوره مشکل و گاهی غیرممکن خواهد بود. برای رفع این مشکل حداقل ۱۵ تا ۲۰ درصد کل ظرفیت کوره باید قبلا ذوب گردیده باشد.

بنابراین در ابتدای هر ذوب برای راه اندازی کوره می باید یک قطعه بزرگ بلوک مانند که از ذوب قبلی نگاه داشته می شود را درون کوره قرار داد و پس از اینکه این بلوک ذوب شد و منابع حاصل شد می توان به آرامی مواد ذوب شدنی را اضافه کرد. در این

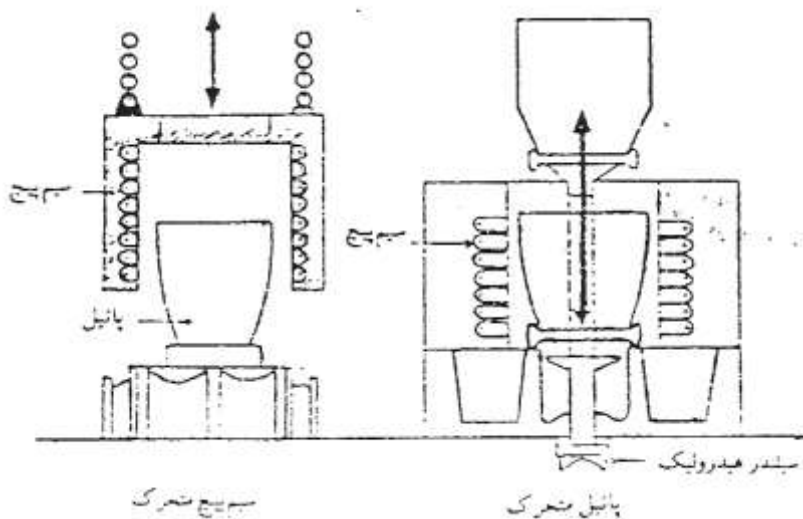
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

نوع کوره های ذوب فرکانس شبکه ، مواد ذوب شدنی معمولا قراضه های صنعتی می باشد. کوره های فرکانس متوسط برای راه اندازی احتیاجی به بلوک ندارند. همچنین در این نوع کوره ها تلاطم مذاب کمتر است که این مسئله باعث می شود این نوع کوره ها برای تولید فولادهای با درصد خلوص بالا بکار روند زیرا هنگامی که تفاله های و ناخالصی مواد مذاب شدنی روی مذاب می آیند. در اثر به هم خوردن شدید مذاب ، به داخل مذاب نمی روند و می توان آنها را جمع کرد و این باعث می شود ترکیب خالص تری بدست آید. فرکانس بالا معمولا برای کوره های القایی کوچک انتخاب می شود که برای ذوب مقادیر بسیار کم آزمایشگاهی از مواد گرانبها مانند طلا، نقره و پلاتین استفاده می شود. این نوع کوره ها معمولا بصورتی ساخته می شوند که سیم پیچ و بوتنه (پاتیل) از هم جدا می باشند و هنگام بارگیری مواد (ریختن مواد به داخل قالب) سرعت کار بالا می رود زیرا دیگر همانند کوره های قبلی احتیاجی به یک ظرف واسطه برای انتقال مذاب نمی باشد و معمولا به دو صورت پاتیل متحرک و سیم پیچ متحرک ساخته می شوند (شکل (۳-۳) . عیب این نوع کوره ها تلفات زیاد ، به علت فاصله هوایی که بوجود می آید می باشد.

ضریب قدرت کوره های بدون هسته در حدود ۰/۱۵ تا ۰/۲۵ متغیر است . ساختار الکتریکی سیم پیچ این نوع کوره ها باید به گونه ای باشد که قابلیت تحمل حداکثر

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

ولتاژ موثر اعمال شده به طور دائم و همچنین پنج تا هفت برابر این ولتاژ را در شرایط گذرا هنگام قطع و وصل خازن ها داشته باشد.

شکل (۳-۳) - کوره القایی پاتیک متحرک و سیم پیچ متحرک

۳-۳- کوره القایی کانالی (۵.۴)

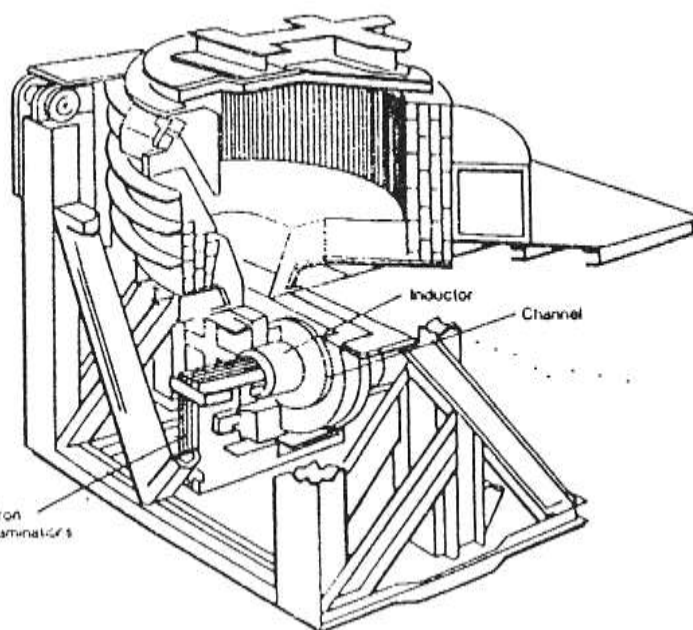
در کوره های کانالی سیم پیچ اولیه یا سیم پیچ کوره به دور یک هسته آهن لایه لایه که کانال را احاطه کرده و به بدنه کوره وصل است پیچیده می شود. همچنانکه در شکل

(۳-۴) نشان داده شده است. کانال امکان دارد به شکل U، V، یا W باشد که این

مسئله به طرح کارخانه سازنده و هم چنین نوع آلیاژی که ذوب می شود بستگی دارد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

بعضی از آلیاژها در کانال گیر می کنند و بنابراین شکل کانال بایستی طوری طراحی شود که به راحتی بتوان هر نوع گرفتگی را از میان برد.

در این گونه کوره ها جریان برق شهر از طریق ترانسفورماتور به سیم پیچ متصل می شود. فرکانس آن در اروپا ۵۰ و در آمریکا ۶۰ هرتز می باشد. در کانل گرما مستقیماً بر روی فلز اثر می گذارد اما نیروهای مغناطیسی باعث می شوند که فلز مذاب از بوت به داخل کانال و بالعکس جریان پیدا کند. فلز در کانال به مقدار زیادی گرم می شود. درجه حرارت فلز در کانال حدود ۱۰۰ درجه سانتی گراد بیش از درجه حرارت فلز مذاب در جاهای دیگر بوت است.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

کوره کانالی نمی تواند با قراضه سرد شروع به کار کند و چنانچه بخواهند کار را سرد شروع کنند ابتدا کوره را با استفاده از شعله گاز یا نفت ، گرم کرده و بعد فلز را بصورت سیال در آورند که بتواند کانال را پر کند. مواد جامد را بعدا به آرامی در کوره اضافه می کنند. فلز مذاب بایستی در طول فرایند کار کوره در داخل و اطراف کانال جریان داشته باشد. بدین ترتیب ، دراصل از کوره کانالی به منظور واحد دما^۱ و نگهدارنده مذاب برای کوره های ذوب دیگر استفاده می شود گرچه کوره کانالی در بعضی از موارد به عنوان واحد ذوب کننده نیز به کار می رود.

مخارج جاری کوره های کانالی به علت نیاز به ماندن مذاب در کانال زیاد است . استفاده از چنین کوره هایی به عنوان واحد ذوب ، محدود به آهن و مواد غیر آهنی می شود که مساله جذب گاز مثل فولاد مشکل زیادی ایجاد نمی کند واکثرا برای ذوب و نگهداری مذاب های نیکل ، مس ، روی ، نقره و آلومینیوم استفاده می شود و علاوه بر این ، درجه حرارت در کانال القاء کننده در طول ذوب فولاد بسیار زیاد خواهد بود (بیش از ۱۷۰۰ درجه سانتیگراد که برای ذوب فولاد مناسب نیست .

به علت وجود هسته مغناطیسی ، ضریب قدرت این کوره ها کمی بهتر از کوره های بدون هسته است و تقریبا در حدود ۰/۵ تا ۰/۷ می باشد. راندمان الکتریکی این کوره

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

ها بالا بوده و در حدود ۹۰ تا ۹۵ درصد می باشد که با احتساب تلفات حرارتی و آب

خنک کن به حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد خواهد رسید.

کوره های القایی کانالی دارای معایبی به شرح زیر است :

الف (لزوم شارژ توسط یک کوره ذوب دیگر

ب) درجه حرارت در کانال کوره محدوده بوده و در نتیجه ماکزیم توان ورودی را تا حد

زیادی محدود می سازد.

ج) عمل مخلوط شدن مذاب در کوره کانالی نسبت به کوره بدون هسته ضعیفتر می

باشد.

د) کنترل توان ورودی به معنی کنترل دمای کوره نخواهد بود. چرا که عمل انتقال

حرارت به کندی صورت می گیرد و حرارت اصلی فقط در کانال ایجاد می شود .

۳-۳-۱ کوره القایی کانالی خود ریز (۶)

این نوع کوره ها برای تخلیه مذاب احتیاج به چرخش ندارند و مذاب توسط یک

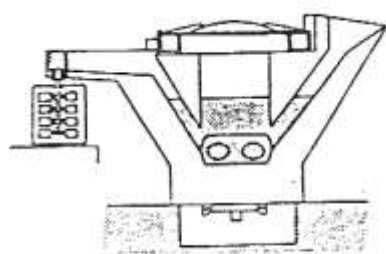
سیستم سیفون مانند تخلیه می شود و معمولا در خطوط تولید اتوماتیک ونیمه

اتوماتیک بکار می روند و درجهایی که مقدار مذاب تخلیه شده درون قالب باید مقدار

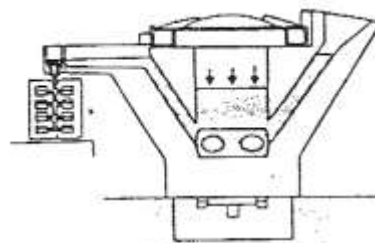
دقیقی بشاد نیز از این نوع کوره استفاده می شود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

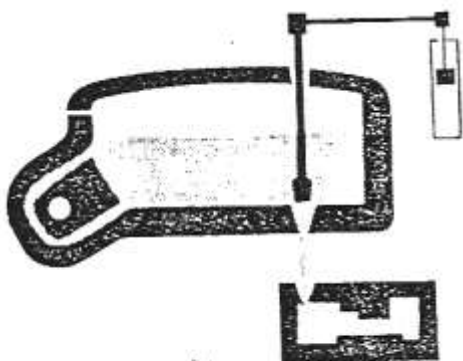
همان طوریکه در شکل (۳-۵) الف وب ملاحظه می کنید این نوع کوره ها دارای دو لوله ناودانی شکل می باشند که یکی برای ورود قراضه به کوره و دیگری مجرای تخلیه مذاب می باشد. درب کوره کاملا محکم است و هیچ منفذی ندارد. از قسمت استوانه ای وسط کوره توسط هوا و یا گازی خنثی به سطح مذاب فشار وارد می کنند (توسط کمپرسور) بنابراین سطح مذاب در دو مجرا بالا می آید ولی چون مجرائی که از آن قراضه وارد کوره می شود در ارتفاع بلندتری قرار دارد ، ذوب وارد مجرای دیگر می شود و از طریق یک نازل به درون قالب ریخته می شود. از طریق همین نازل نیز می توان عمل ذوب ریزی را کنترل کرد (شکل ۳-۵-ج)

(ب)

(الف)

(ج)

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل چهارم

تجهیزات جانبی ونقش آنها در عملکرد کوره های القائی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۴-۱- مقدمه

با توجه به توسعه و افزایش کوره های القایی ذوب اهمیت تجهیزات جانبی و حفاظتی این کوره ها نیز بیش از پیش نمایان گردیده است. به علت وجود دامنه بزرگ جریان و همچنین دمای بالای ذوب، سیستم های حفاظتی اهمیت زیادی پیدا می کنند. در این بخش به معرفی سیستمهای حفاظتی و همچنین سیستم های جانبی کوره های القایی می پردازیم.

۴-۲- سیستم های حفاظتی

کوره های القایی که امروزه ساخته می شود دارای سیستم های حفاظتی پیشرفته ای می باشند و کلیه این سیستم های حفاظتی براساس استاندارد جهانی ساخته می شوند.

استانداردی که IEC برای این منظور پیشنهاد می کند IEC 519 می باشد.

۴-۲-۱- وسیله ایمنی اتصال زمین^۱ {۳}

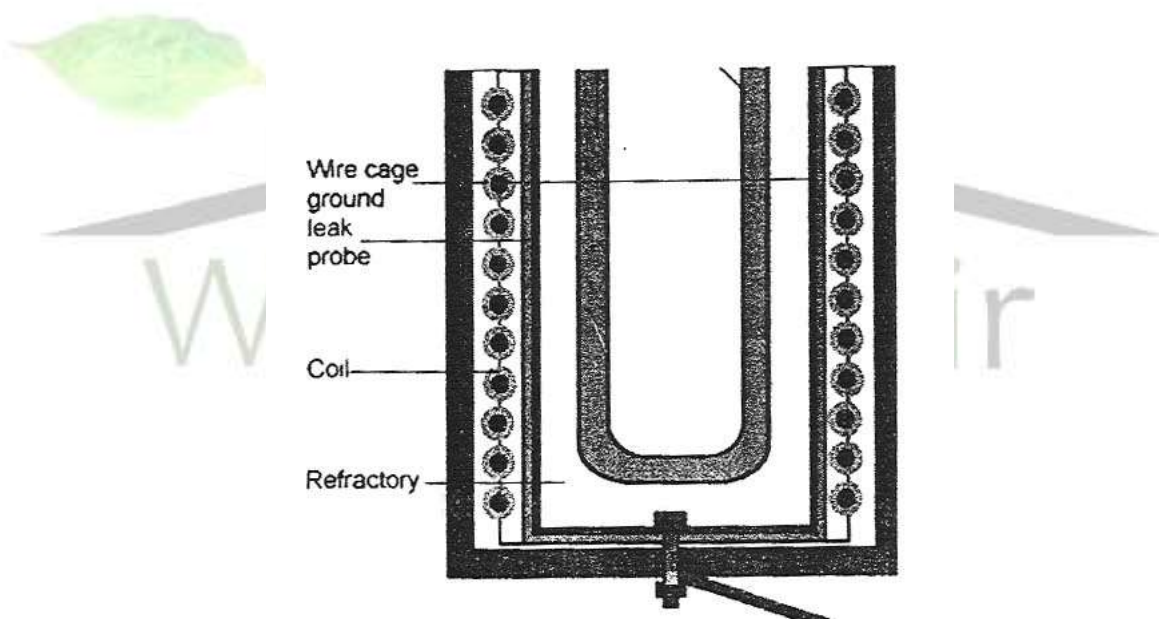
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

این وسیله یکی از مهمترین وسایل حفاظتی برای کوره های القایی ذوب به شمار می رود و به منظور تعیین ضخامت آستر کوره مورد استفاده قرار می گیرد. آستر کوره آسیب پذیرش قسمت کوره می باشد و وجود عیب در آن خطرناک است زیرا با بروز هرگونه عیبی در آن مذاب به داخل آن نفوذ می کند و هنگامی که به سیم پیچ رسید باعث اتصال کوتاه شدن حلقه های سیم پیچ می شود و به دلیل بزرگ بودن دامنه جریان ، باعث آتش سوزی و انفجار می شود. برای مثال آستر، در بوته کوره های ذوبی که با فرکانس زیاد کار می کنند و ظرفیت آنها ۵۰۰ کیلوگرم و ۱۰۰۰ کیلوگرم می باشد و در حدود ۳۸ میلی مترو ۷۶ میلی متر است ، که این نشان دهنده میزان آسیب پذیری کوپل در برابر میزان نفوذ فلز است . حال اگر آستر خراب شود به کمک وسیله اتصال زمین که شامل یک منبع جریان مستقیم و الکترودها ستاره ای شکل^۱ می باشد ، این عیب تشخیص داده می شود و اپراتور متوجه خرابی آستر می شود و می باید فوراً کوره را از منبع تغذیه قطع کند. در کوره های امروزی تغییرات ضخامت پوسته را به صورت پیوسته می توان مشاهده کرد (با استفاده از مقاومت آستر کوره)

شکل (۴-۱) محل نصب این وسیله را نشان می دهد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

روش دیگر اندازه گیری مقدار سائیدگی آستر کوره ، استفاده از ضخامت سنج ها^۲ می باشد که با استفاده از آنها نازکترین نقاط آستر را می توان اندازه گرفت . ولی این روش اندازه گیری را در هنگام خالی بودن می توان بکار برد و در نتیجه هر نوع عیب و نقصی که در حین عمل ذوب ممکن است بوجود آید دوزا چشم باقی می ماند.

۴-۲-۲- رله های فشاری

همانطور که ذکر شد برای خنک کردن سیم پیچ کوره معمولا آب به عنوان ماده خنک کننده استفاده می شود . بعلت دامنه زیاد جریان گرمای ایجاد شده نیز فوق العاده

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

زیاد می باشد و بنابراین آب همواره می باید در جریان باشد و توسط برج های خنک کننده نیز دائما آب خنک می شود حال اگر یک خطای ناخواسته در مسیر حرکت آب (مانند سوراخ شدن لوله های انتقال آب) رخ می دهد که باعث افت فشار آب گردد رله هائی در مسیر جریان آب وجود دارند که به محض افت فشار عمل می کنند و آلامر تولید می کنند. در بعضی موارد نیز که کارخانه دارای منبع آب کمکی است افت فشار را از طریق آن منبع جبران می کنند.

۴-۲-۳ - رله های ولتاژ زیاد و جریان زیاد

این رله ها همانند اکثر تاسیسات الکتریکی در کارخانه های ریخته گری که دارای کوره القائی می باشند نیز استفاده می شود که البته نقش رله جریان زیاد مهمتر است و اگر جریان سیم پیچ از حد معینی فراتر رود این رله منبع تغذیه را قطع می کند . به علت وجود دامنه جریان بالا برای حس کردن جریان از CT استفاده می گردد.

۴-۲-۴ - رله های حرارت زیاد :

اگر اشکالی در سیستم خنک کنندگی کوره القائی به وجود آید و رله های فشاری آن را تشخیص ندهند حرارت کوره به شدت بالا می رود که در این هنگام رله های حرارت زیاد عمل کرده و کلا منبع تغذیه را قطع می کنند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۴-۲-۵ - تخلیه بارخازن ها :

کلیه خازن ها مورد استفاده در تجهیزات الکتریکی کوره های القایی اعم از خازن های تصحیح ضریب قدرت و خازن هائی که برای متعادل کردن بار بکار می روند می بایست پس از خروج از مدار بصورت کامل تخلیه شوند که این کار توسط یک مقاومت موازی شده با دوسر خازن انجام می شود و به محض اینکه خازن از مدار خارج شد دو سر آن را اتصال کوتاه می کند و بارخازن در مقاومت تخلیه می شود و دیگر خطری برای پرسنل ندارد.

۴-۳ - سیستم خنک کنندگی^۱{۳}

برای محافظت سیم پیچ و عایق در برابر حرارت ، باید آنها را با استفاده از حجم قابل توجهی آب خنک کرد. این مقدار آب را می توان از منبع لوله کشی شهر یا آب محلی ، که با تلمبه از چاه یا رودخانه کشیده می شود تامین نمود. هزینه آب شهر زیاد است و بنابراین استفاده از آن نمی تواند از نظر اقتصادی مقرون به صرفه باشد . در بسیاری از موارد ، آب را تصفیه می کنند تا از رسوب در لوله ها و گرفتگی آنها جلوگیری گردد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

وجود رسوب و گرفتگی باعث می شود که سرعت حرکت آب درلوله ها کم شود و عمل انتقال حرارتی به خوبی صورت نگیرد و سیم پیچ آسیب ببیند. عمل تصفیه یک موضوع تخصصی است و باید توسط متخصصان شیمی بررسی شود. بطور کلی با افزودن آهک و خاکستر سودا به آب، سختی آن را گرفته و از صافی عبور می دهند تا مواد اضافی و رسوب آن جدا شود. برای اینکه میزان خوردگی در لوله کاهش پیدا کند بایستی pH آب را حدود ۸ (یعنی کمی قلیائی) ثابت نگهداشت. در بعضی از موارد برای اینکه میزان خوردگی و جرم گرفتگی تا حد زیادی کاهش داده شود، از آب مقطر یا غیریونیزه در یک سیستم مدار بسته استفاده می کنند. هزینه اولیه چنین سیستمی بسیار زیاد است.

پمپ ها آب را با فشار در سیم پیچ (و گاهی خازن ها) وارد می کنند. اگر آب در لوله ها جریان پیدا نکنند. کوره را نمی توان روشن کرده و بکار انداخت، زیرا یک سوئیچ فشاری^۱ در مدار نظر گرفته شده است. یک مخزن اصلی نصب شده در ارتفاع نیز در محل وجود دارد تا در صورت خراب شدن سیستم پمپ ها، مقداری آب را تحت تاثیر نیروی جاذبه به طرف سیم پیچ جریان دهد. بعد از مصرف، آب از مدار خارج شده و به فاضلاب می رود و یا این که سرد شده و دوباره مورد استفاده قرار می گیرد. سرد کردن آب معمولا در برج هایی انجام می شود که در آنها آب گرم از بالا به پایین

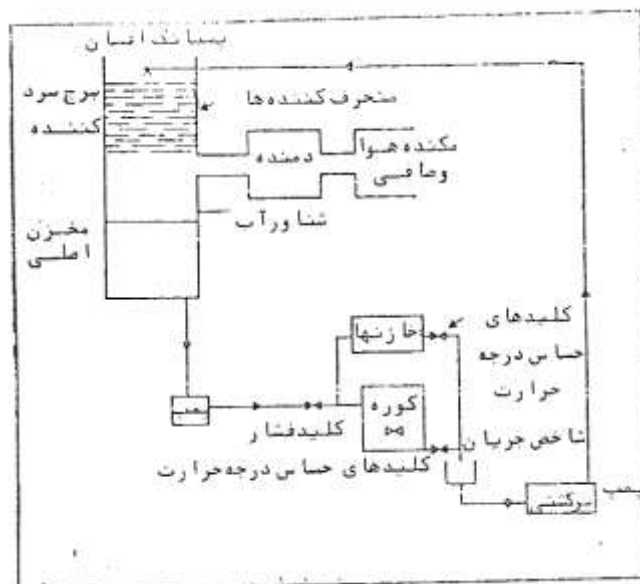

1- Pressure switch

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

جریان دارد و از پایین جریان هوای فیلتر شده به شدت می شود. در شکل (۳-۲) یک

طرح کلی از سیستم خنک کنندگی دیده می شود.

۴-۴ - مواد دیرگذار^۱ (۳)

کوره القائی با آسترهای پوشاننده می شود که در واقع جداکننده سیم پیچ کوره از ذوب می باشد. انتخاب نوع و جنس این آستر بستگی به نوع ماده ذوب شدنی دارد که بسته به نوع مذاب می باشید از بین نوع آستر انتخاب شود. انواع این آسترها ها به قرار زیر است :

۱- آسترهای اسیدی

۲- آسترهای بازی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۳- آسترهای خنثی

آسترهای اسیدی معمولا از کوارتز بعنوان ماده اصلی در ساختمان خود سود می برند که در طبیعت به صورت سنگهای سیلیسی یافت می شوند. امتیاز اصلی آستر سیلیسی در این است که اگر داوم آن را در مقایسه با آسترهای بازی در نظر بگیریم قیمت آن نصف است. کثیف نشدن آستر در حین عمل ذوب از امتیازات این نوع آستر می باشد. به این ترتیب نیازی به تمیز کاری نیست.

اکسید منیزیم (Mgo) که اغلب به آن منیزیت گفته می شود. معمولترین ماده برای پوشش کوره های القایی با آستر بازی می باشد. اکسید منیزیم خالص که در ساختمان آستر به کار می رود بر اثر حرارت منقبض شده و در سطح تماس با مذاب ترک برمی دارد که این مهمترین ضعف این نوع آسترها است که در کوره های فرکانس شبکه چون عامل بهم خوردن شدید است اصلا استفاده نمی شود.

ماده اصلی آسترهای نوع خنثی اکسید کرومیک است (ترکیب) که در مجموع آستر چندان مناسب نمی باشد و کمتر به کار می رود.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۴-۴-۱ - آسترکشی کوره

در کوره های القایی اولیه ازبوتته های پیش ساخته مشابه استفاده می گردید و برای ساختن آنها نیز از موادی مانند خاک نسوز یا سرب سیاه (مخلوطس ازخاک رس وگرافیت) استفاده می شد. این مواد را با هوا خشک می کردند و به صورت متراکم بر روی سیم پیچ می کشیدند. عمراین نوع کوره ها خیلی کوتاه بودو به طور متوسط فقط برای ۴ تا ۵ بارذوب داوم می آورد. روشی که بعدا مورد استفاده قرارگرفت استفاده از آجر برای آسترکشی کوره ها بود. اشکال اصلی این روش این بود که اتصالات آجرها باید طوری باشد که ازنفوذ فلز مذاب جلوگیری شود. دراین حالت آجر چینی باید به دقت انجام شود و آجرها باید درتس درسرجای خودشان قرارگیرند چون وجود هرانحراف کوچکی درآجر چینی موجب سست بودن آن قسمت ازآستر می شد وخطر نفوذ ذوب به سیم پیچ را به همراه داشت .

امروزه از آسترهای مدرن که ذکر آنها رفت استفاده می شود وتوسط شابلن ویک ویبراتور آنها رابه بدنه می کوبند دراین نوع آسترکشی با شکل دادن کف کوره ، کارآسترکشی شروع می شود. دراین حالت ، دو یا سه اینچ ازمخلوط را روی کف کوره ریخته وبا استفاده از یک کوه آنرا می کوبند. پس از آن ، شابلن را سواری می کنند. این شابلن ها معمولا ازجنس فولاد نرم ساخته می شود اگر چه آزیست نیزمی

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

توان استفاده کرد ولی امروزه به علت مسائل زیست محیطی از آن استفاده نمی شود. شابلن ها به تناسب قطر کوره وضخامت آستر ساخته می شوند. پس از سوار کردن شابلن باید دقت شود که شابلن دقیقا در مرکز سیم پیچ قرار داده شود. ماده دیگر گداز در فضای بین شابلن و سیم پیچ ریخته و کوبیده می شود. با ارتعاش شابلن در حین کوبیدن ، آستر در سرجایش بیشتر محکم می شود و در حقیقت دیواره های جانبی را با این روش بنا می کنند. شابلون در کوره باقی می ماند و با اولین بار کوره ذوب می شود. کار کوره با توان کم شروع می شود و توان آن تدریجا زیاد می گردد تا کوره خوب ذوب شود. به این ترتیب ، آستر فرصت دارد تا قبل از ذوب شابلن و از دست رفتن تکیه گاه مواد شل خودش را بگیرد. در کوره های مدرن امروزی این عمل پخت تدریجی ، به صورت اتوماتیک انجام می شود . بدین ترتیب که دستگاهی وجود دارد که با توجه به مشخصات ماده تشکیل دهنده آستر کنترل اتوماتیک کوره را به عهده می گیرد و طبق نمودار خاص همان آستر، میزان حرارت و زمان آنرا کنترل می کند تا به اصطلاح آستر پخته شود^۱.

قبل از نصب آستر جدید ، سیم پیچ و عایق آن را بایستی واریسی کرد چون اغلب دیده می شود که در حین کندن آستر کهنه ، خرابیهای جزئی در عایق و سیم پیچ بوجود

۱ این دستگاه به نام Automatic sinteing unir

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

می آید. خرابیهای عایق را می توان با استفاده از چسب اپاکسی^۲ و خمیر آزبست به خوبی تعمیر کرد. اتصال شبکه به زمین را نیز قبل از اینکه کف کوبیده شود بایستی تعویض کرد. در مواردی که آستر به کلی فرسوده نشده باشد می توان آنرا تعمیر کرد. معمولا کف کوره زودتر از سایر نقاط فرسوده می شود که با تعمیر این نقاط فرسوده می توان عمر آستر را زیاد کرد.

بطور نمونه در یک کوره ذوب القائی ۵ تن بدون هسته، عمر آستر در حدود ۴۰۰ تن ذوب می باشد.

تعمیر آستر معمولا توسط شابلن کاذب انجام می شود.

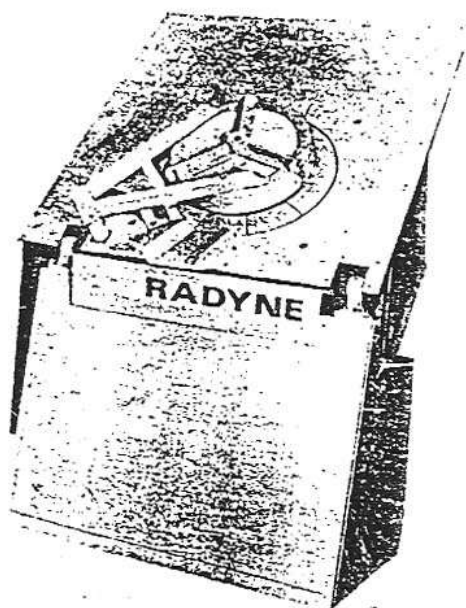
۴-۵- سیستم تخلیه مذاب

در اکثر انواع کوره های القائی ذوب، برای تخلیه مذاب، کل کوره های همراه با سیم پیچ حول یک محور می چرخد و ذوب از داخل کوره تخلیه می شود شکل (۴-۳ الف - ب) برای این منظور جک های هیدرولیکی خاصی زیر کل کوره تعبیه شده اند که موجب این چرخش می شوند. کوره ها قابلیت چرخش تا ۹۵ درجه رانیز دارند. همانگونه که ذکر شد، امروزه کوره هایی طراحی شده اند که بدون چرخش قادر به

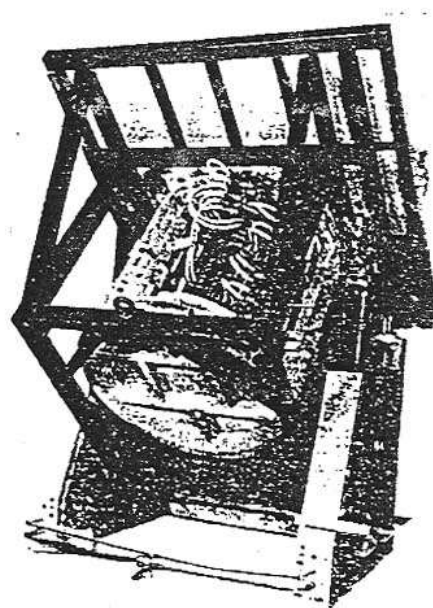
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

تخلیه ذوب می باشند. وبه کوره های خودریز^۱ معروف می باشند و معمولاً در خطوط

ذوب اتوماتیک به خود بخشی از خط تولید یک کارخانه می باشد به کار می روند .

(ب)

(الف)

WikiPower.ir

۴-۶- بانک خازن {۸}

بانک های خازنی یکی از مهمترین ملزومات کوره های القایی ذوب می باشند که برای

دو منظور صحیح ضریب قدرت و متعادل سازی بار مورد استفاده قرار می گیرند.

الف - تصحیح ضریب قدرت :

ضریب کوره های القایی همانطور که ذکر شد بسیار پائین و در حدود ۰/۱۵ می باشد و

در نتیجه برای تصحیح این ضریب قدرت مجبوره استفاده از بانک خازنی می باشیم .

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

البته بسته به بار کوره ضریب قدرت کوره متفاوت می باشد و بنابراین احتیاج به یک سری بانک خازنی متغیر نیز داریم . به طور کلی در اکثر کوره ها ۴۰ درصد از کل توان راکتیو را توسط بانک های خازنی ثابت و ۶۰ درصد باقیمانده را توسط بانک های خازنی متغیر جبران می کنند.

ب (متعادل نمودن بار بر روی سه فاز:

اکثر کوره های القایی ذوب دو فلز کار می کنند و با توجه به توان نسبتا بالای این کوره ها می باید این بار به صوت متعادل بر روی سه فاز تقسیم شود که برای این منظور از مدارهای متعادل کننده ای ، شامل بانک خازنی و یک سلف یا راکتور استفاده می شود.

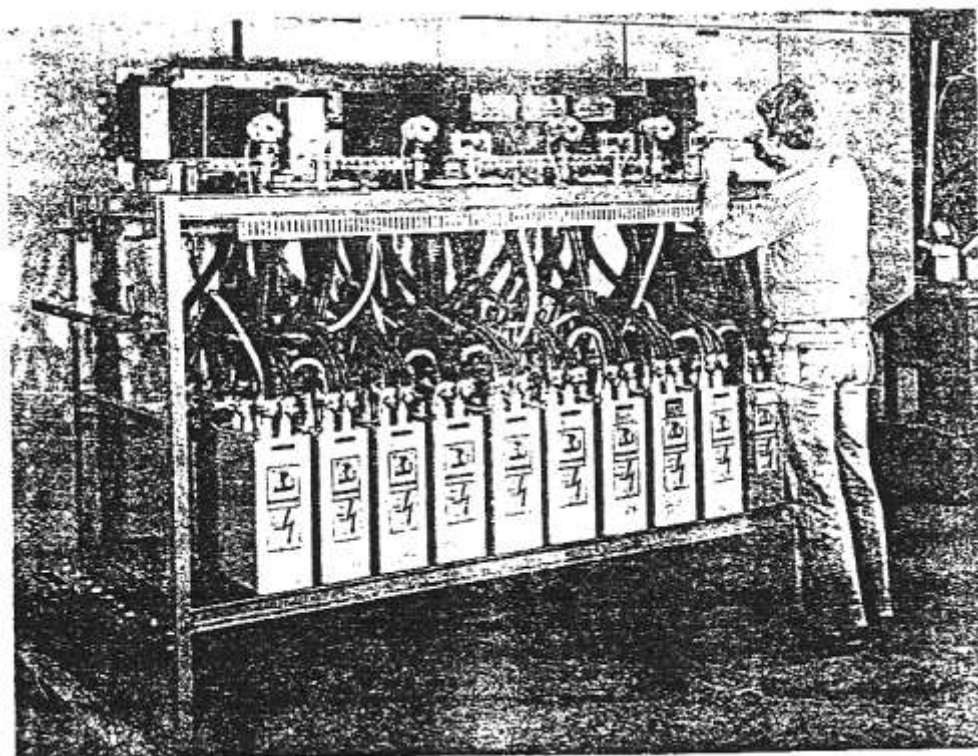
در شکل (۴-۴) یک نمونه از بانک خازنی رامشاهده می کنید .
در مورد متعادل کردن بار و تصحیح ضریب قدرت در فصل بعدی به تشریح مدارها و عملکرد آنها می پردازیم .

۴-۶-۱- حفاظت خازن ها :

همه خازن های فشارقوی می بایست در مقابل انواع خطاهای محافظت بشوند که این

کار به طریق زیر صورت می پذیرد :

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

WikiPower.ir

- حفاظت فیوزی خازن ها :

خازن های فشارقوی (مانند خازن های مورد استفاده از کوره های القایی) با توجه به ظرفیت مورد نظر آنها دارای تعدادی المان خازنی می باشند که به صورت موازی و سری بسته می شوند و در کل ظرفیت مورد نظر را تامین می کنند . با هر کدام از این المان های موازی یک فیوز سری می شود که در صورت خرابی هر المان کل بانک خازن از مدار خارج نمی شود. فقط همان المان معیوب از مدار خارج می شود. ظرفیت خازن در کل برابر است با :

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

رابطه (۴-۱)

که در این رابطه S تعداد المان های سری و P تعداد المان های موازی و نیز ظرفیت هر یک از المان ها می باشد کیلووار . بنابراین تعداد فیوز مصرفی در هر بانک خازنی نیز برابر با P می باشد. مشکل عمده این نوع فیوزها این است که تنها در صورت اندازه گیری ظرفیت خازن می توان پی به خرابی المان ها برد.

استاندارد IEC 594-77 مشخصه های زیر را برای فیوزها توصیه کرده است :

- فیوزها باید قابلیت عبور جریانی تا ۱۲۵ برابر جریان نامی را در طول عمر خازن داشته باشد .

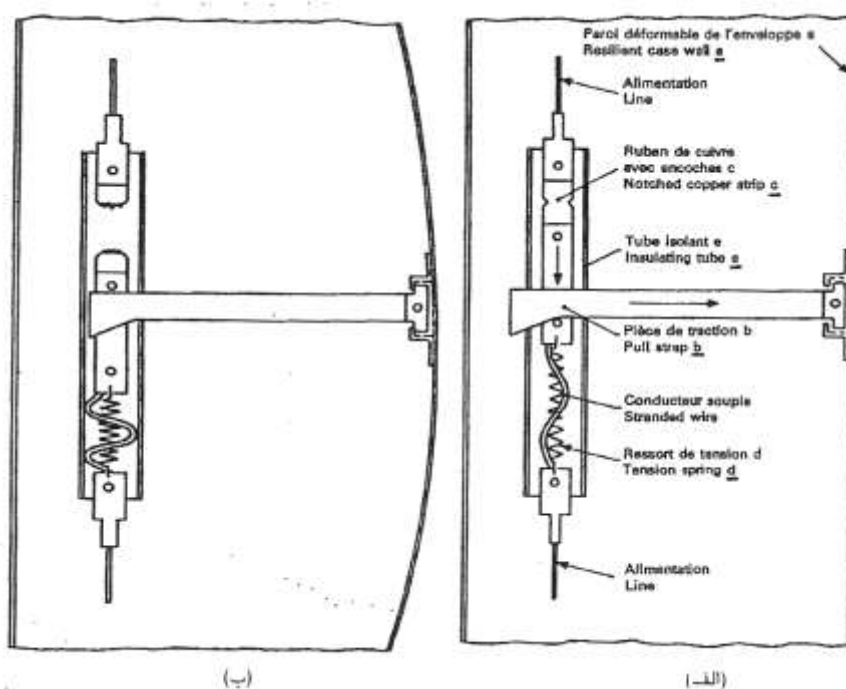
- فیوز باید می باید قابلیت عملکرد بدون مشکل برای ۱۰۰ بار قطع و وصل روزانه خازن را داشته باشد.

- حفاظت خازن ها در برابر فشار زیاد : {۸}

خازن های فشار قوی مجهز به قطع کننده هایی می باشند که چنانچه فشار تانک خازن از حد معینی فراتر رود این قطع کننده عمل می کنند و خازن را از مدار جدا می کند و مانع از ترکیبندگی خازن ها می گردد در شکل (۴-۵) طرز کار این نوع قطع کننده ها مشاهده می گردد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

هنگامی که فشار محفظه از حد معینی فراتر می رود دیواره ارتجاعی^۱ محفظه (a) با یک برآمدگی به طرف بیرون پیدا می کند. با حرکت این دیواره تسمه^۲ (b) کشیده می شود و در نتیجه قطعه باریک شکاف دار^۳ (c) که از جنس مس می باشد به دو قسمت پاره می شود و مدار قطع می شود، البته یک فنر^۴ (d) تعبیه شده است که به محض پاره شدن باریکه مسی، جمع می شود و جرقه ایجاد شده و به سرعت خاموش می شود. تمامی این ملحقات درون یک محفظه عایق^۵ (e) که از روغن پر شده است قرار دارند که مانع از ایجاد و گسترش جرقه می شود.

- 1- Resiiient cose wall
- 2- Strap
- 3- Notched copper strip
- 4- Tenasion Spring
- 5- Insulation tube

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۴-۷- سیم پیچ کوره های القائی {۴}

سیم پیچ کوره از لوله مسی با هدایت الکتریکی بالا ساخته می شوند که توسط جریان آب داخل آنها خنک می شوند و برای فرکانس های ۵۰ و ۶۰ هرتز سطح مقطع سیم پیچ به صورت D شکل می باشد که طرف مسطح D روی کوره پیچیدمی شود و به قدر کافی ضخیم ساخته می شود تا بتواند جریان بار را تحمل کند. (به طور متوسط ضخامتی برابر با ۱۰ میلی متر دارند.

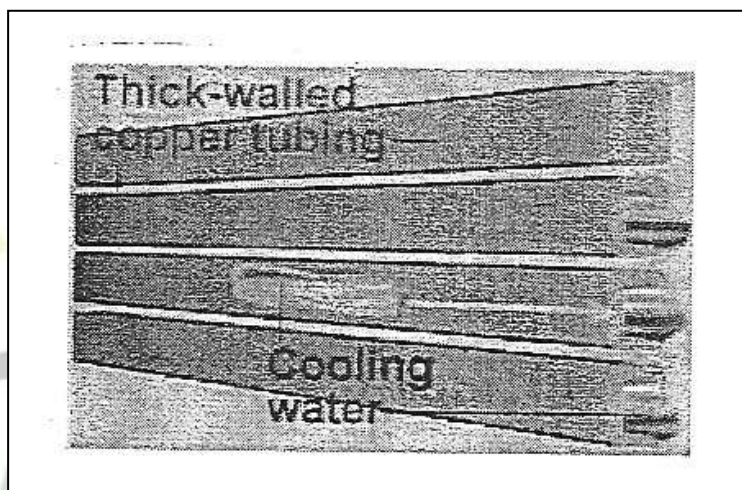
اخیرا به جای سیم پیچ های D شکل از سیم پیچ های با سطح مقطع مستطیل شکل استفاده می شود که طول مستطیل دارای ضخامت بیشتری است که می باید بیشتر جریان را تحمل کند و دقیقا از پشت این طول ، آب خنک عبور می کند و در این نوع سیم پیچ ها عمل خنک سازی بهتر انجام می شود.

عایق بندی سیم پیچ با بدنه کوره باید برای حداکثر ولتاژ موثر دائمی تغذیه و همچنین برای ۵ تا ۷ برابر این مقدار برای ولتاژهای گذار طراحی شود. عایق بین هردوسیم پیچ نیز باید مناسب انتخاب شود. معمولا ولت بردور کوره های ذوب ۱۰۰ ولت بردور و به ندرت به ۲۰۰ ولت بردور می رسد و عایق باید این قابلیت را داشته باشد که در تمام مدت ذوب دردمای بالا ، کیفیت عایقی خود را از دست ندهد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

تلفات در سیم پیچ فوق العاده بالا می باشد و در حدود ۳۰ درصد از توان ورودی به سیم پیچ به گرما تبدیل می شود و توسط آب خنک می شود. در بعضی از کوره ها خنک سازی اضافی در بالا و پائین کوره انجام می شود بدین صورت که علاوه بر آب عبوری از داخل سیم پیچ لوله های آب اضافی کنار آن طراحی می شود. در شکل (۴-۶) قسمتی از سیم پیچ یک کوره القایی بدون هسته مشخص است.

۴-۷-۱- ضریب کیفیت سیم پیچ کوره

مدار معادل پیچ کوره با پارامتری بدون بعد، به نام ضریب کیفیت (Q) تعریف می شود که از رابطه زیر محاسبه می شود:

رابطه (۴-۲)

$$Q = \frac{\omega L e q}{R e q}$$

که در آن:

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

فرکانس زاویه ای جریان سیم پیچ

Leq اندوکتانس معادل سیم پیچ

Req مقاومت معادل سیم پیچ

می باشد . و در واقع بالا بودن مقدار این ضریب نشان دهنده کیفیت بهتر سیم پیچ

است و هرچه این ضریب بالاتر باشد راندمان کوره بالاتر است .

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۴-۸- ترانسفورماتور

معمولا کوره های القایی ذوب درولتاژی های بالا کار می کنند (در حدود ۱۰۰۰ ولت) و احتیاج به یک ترانسفورماترو کاهنده می باشد تا ولتاژ توزیع (۲۰kV) را به ولتاژ کارکوره تبدیل کند. لازم به ذکر است که ترانسفورماتورهای مورد استفاده می باید دارای تپ های مختلف باشند تا بتوان برای بارهای مختلف از تپ های مناسب (ولتاژ های مناسب) استفاده نمود. و با استفاده از این تپ چنجر می توان دمای کوره را کم و زیاد کرد.

۴-۹- سلف کوره های القایی

در کوره های القایی ذوب برای متعادل کردن بار و تقسیم آن بر روی سه فاز از یک مداریک سلف و یک خازن استفاده می گردد که در بعضی موارد از سلف متغیر استفاده می شود ولی به علت مشکلات فراوانی که سلف متغیر دارد سعی می شود که سلف ثابت همراه با خازن های متغیر استفاده شود. این نوع سلف ها احتیاج به خنک کردن مداوم دارند که این عمل در اکثر موارد توسط فن های بزرگ انجام می شود ولی در مورد کوره های با ظرفیت بالا (بالای ۱۰ تن) از آب به عنوان خنک کننده استفاده می شود

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۴-۱۰ - طرح کلی یک کوره القایی {۱۰}

شکل (۴-۷) یک طرح کلی از کوره القایی را نشان می دهد که قسمت های مختلف

آن عبارتند از :

۱- کوره

۲- درب متحرک کوره

۳- دودکش کوره

۴- فرنانسیون کوره

۵- جک های هیدرولیکی

۶- پمپ های هیدرولیکی

۷- میز کنترل

۸- تابلوی کنترل

۹- ترانسفورماتور

۱۰- کتاکتور اصلی

۱۱- سلف متعادل کننده

۱۲- بانک خازنی متعادل کننده

۱۳- بانک خازنی تصحیح ضریب قدرت

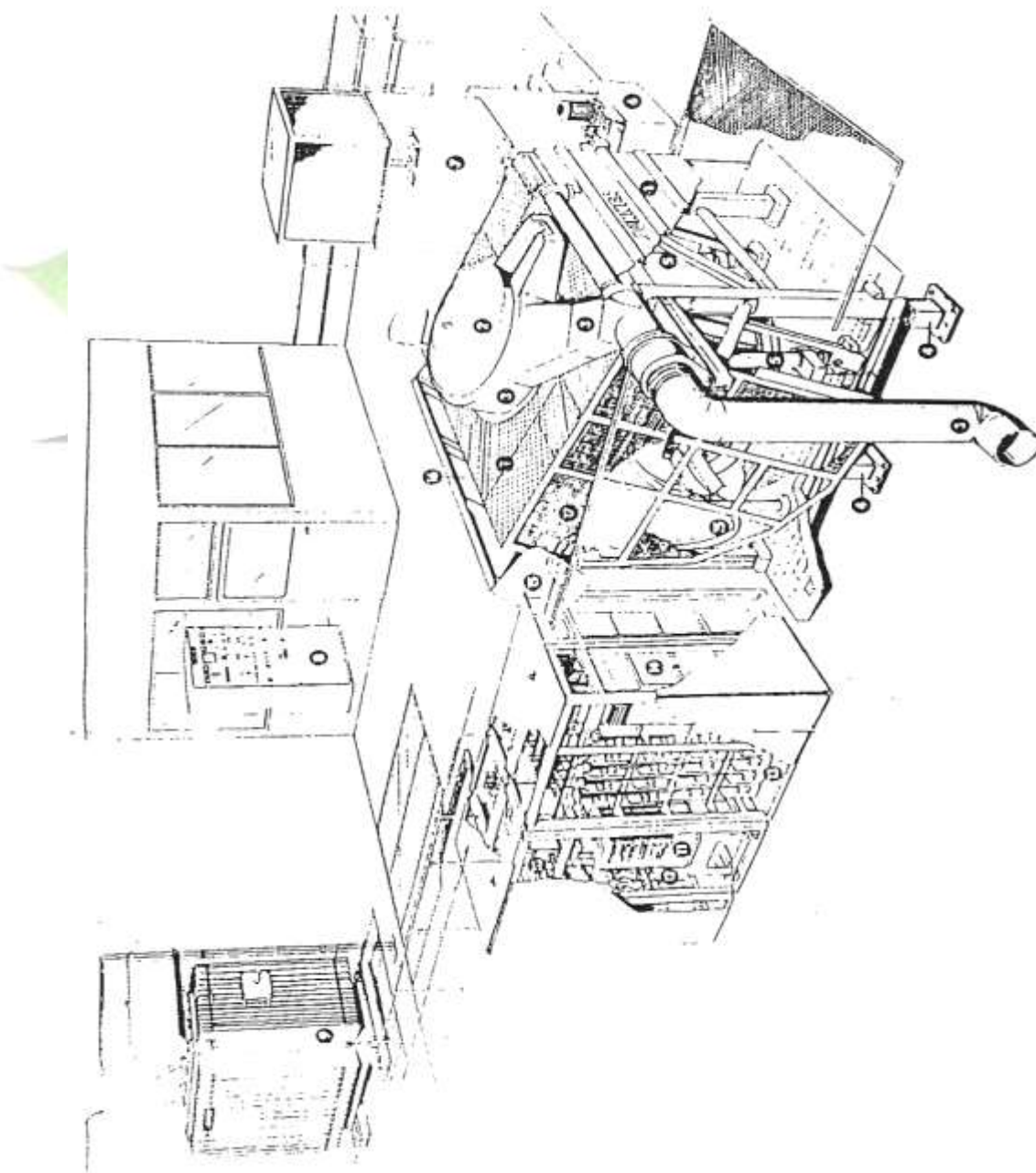
برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۱۴- ک تهویه

۱۵- کابل های انتقال قدرت

۱۶- پوشش فولادی کوره

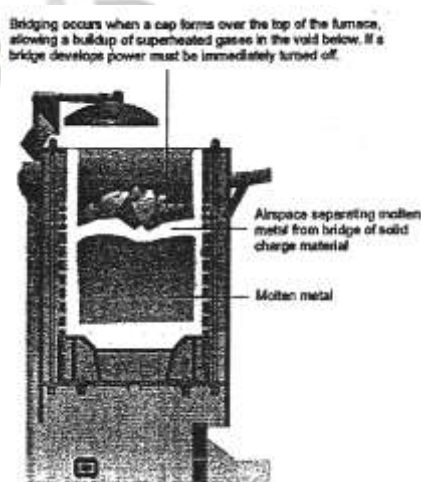
۱۷- پوشش توری مانند کوره

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۴-۱۱ - مسئله « پل » در کوره های القائی

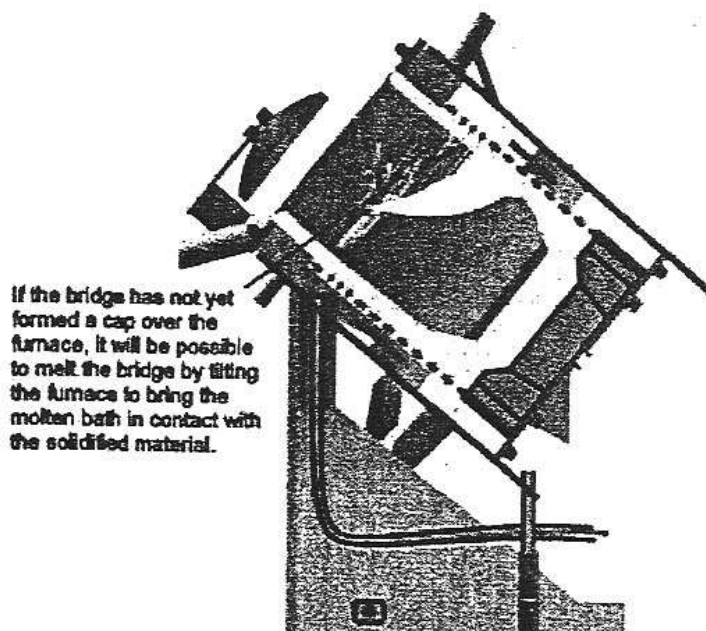
هنگامی که مقدار قابل توجهی از قراضه روی سطح مذاب بماند و داخل همدیگر گیر کند و درون مذاب فرو نروند ایجاد یک پوشش محکمی روی مذاب می کنند که با مذاب فاصله دارد و یک فاصله هوایی بین مذاب و این پوشش بوجود می آید که این فاصله همانند یک عایق عمل می کند و مانع از ذوب شدن پوشش می شود (شکل ۴-۸). در این حالت لحظه به لحظه دمای مذاب بالاتر می رود و این باعث می شود آستر دیر گذار کوره سریعاً از بین برود و مذاب به سیم پیچ نفوذ کرده و باعث آتش سوزی و انفجار شود.

مساله « پل » در هر نوع کوره القائی ممکن است بوجود آید و اپراتورهای کوره القائی می باید این مساله را سریعاً تشخیص دهند و نحوه حل این مشکل را بدانند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

استفاده از قراضه های با اندازه های مختلف اضافه کردن آرام آرام به مذاب تا حد زیادی می تواند از ایجاد این مشکل جلوگیری کند.

هنگام رخ دادن چنین مساله ای می باید به سرعت کوره بی برق شود و اگر پیل به طور کامل بسته شده است بهترین راه این است تا سرد شدن کامل مذاب صبر کرد. زیرا فشار مذاب بسیار بالا رفته و اگر منفذی در پیل ایجاد شود مذاب با فشار به بیرون فوران می کند و باعث آتش سوزی می شود. اگر پیل به طور کامل محکم و سفت نشده باشد می توان کوره را تا ۴۵ درجه چرخاند تا مذاب پوشش پیل را مذاب کند و مشکل حادی ایجاد نشود. در این حالت نیز باید کوره خاموش باشد و پرسنل را کنار کوره کنار برونند. تحت هیچ شرایطی نباید از جوش اکسیژن برای سوراخ کردن پیل استفاده کرد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

پس از اینکه کوره را چرخانیم و مذاب ، پوشش پل را ذوب کرد کوره رابه حالت اول برمی گردانیم واگر شرایط زیربرقرار بود ازروشن کردن کوره خودداری باید کرد درغیراین صورت می توان به کارادامه داد:

۱- اگروسیله ایمنی اتصال زمین خطا داده باشد نشان دهنده عیب در آستراست ونباید کوره را روشن کرد.

۲- تفاله زیادتراز حد معمول درسطح مذاب دیده می شود که نشان دهند ازبین رفتن بیش از حد آستر می باشد وکوره را نباید روشن کرد.

۳- درجه حرارت آب درون سیم پیچ ازحد معمول بیشترباشد.

به هرصورت پس ازایجاد پدیده پل بهتراست کوره رابه سرعت تخلیه کرد وآستر کوره را تعویض کرد .

نشانه های بروز پدیده ه پل:

بهترین نشانه پدیده پل درکوره های القائی ذوب این است که عمل ذوب بیش از حد معمول طولانی شود وافزایش قدرت نیز تاثیری نداشته باشد. نشانه دیگر ، ایجاد شعله های آبی رنگ درسطح مذاب می باشد (درمذاب های آهنی) زیرا دراین حالت بین ذوب و آستر کوره یک فعل وانفعالات شیمیایی صورت می پذیرد (تحت دمای

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

خیلی بالا) که باعث ایجاد مونواکسید کربن می شود که این گاز نیز باعث ایجاد شعله های آبی رنگ می شود.

۴-۱۲- خطر قراضه های مرطوب

اگراب با مذاب در تماس باشد با نسبت حجمی ۱ به ۱۶۰۰ به بخار تبدیل شده و این افزایش حجم باعث ایجاد انفجار و پاشش به مذاب اطراف می شود و باعث ایجاد آتش سوزی می شود. پس می باید در انتخاب قراضه های دقت لازم به عمل آید. در بعضی از کارخانه های ریخته گری بزرگ حتی قبل از اینکه قراضه را درون کوره بریزند توسط یک کوره معمولی با سوخت فسیلی عملی پیش گرم کردن قراضه انجام می شود که این کار باعث می شود رطوبت و روغن این قراضه گرفته شود و مشکلی برای کوره القایی ایجاد نشود.

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل پنجم

اصول جبران سازی بارومتعادل کردن آن

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۵-۱- مقدمه

کوره های القایی فرکانس شبکه که در صنعت به منظور ذوب کردن فلزات بکار می روند معمولا دارای ضریب قدرت بسیار پائینی می باشند و همچنین اکثر آنها دوفاز کاری کنند و به علت توان نسبتا بالای کوره ها می باید این بار بر روی سه فاز تقسیم گردد. در این بخش به بررسی مدارهایی که برای حل این دو موضوع ارائه می شود می پردازیم .

۵-۲- تصحیح ضریب قدرت و جبران سازی { ۱۰.۲ }

جبران بار عبارتست از مدیریت توان راکتیو که به منظور بهبود بخشیدن به کیفیت تغذیه در سیستم های قدرت انجام می گیرد . اصطلاح جبران بار درجایی استعمال می شود که مدیریت توان راکتیو برای یک بار تنها (یا گروهی از بارها) صورت پذیرد و وسیله جبران کننده معمولا در محلی که در تملک مصرف کننده قرار دارد، در نزدیک بار نصب شود (در سیستم های قدرت در پست های توزیع).

اغلب بارهای صنعتی از جمله کوره های القایی ، دارای ضریب توان پس فاز هستند یعنی توان راکتیو جذب می نمایند. بنابراین جریان بارمقدارش از آنچه که برای تامین توان واقعی ضروری است بیشتر خواهد بود. تنها توان اکتیو است که سرانجام

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

در تبدیل انرژی مفید بوده و جریان اضافی نشان دهنده اتلاف است که مشتری نه تنها بایستی بهای هزینه اضافی کابلی که آن را انتقال می دهد بپردازد بلکه تلفات ژولی اضافی ایجاد شده در کابل تغذیه را نیز می پردازد. موسسات تولید کننده همچنین دلیل کافی برای عدم ضرورت توان راکتیو غیر ضروری از ژنراتورها به بار، را دارند و آن این است که ژنراتورها و شبکه های تغذیه بسیار مشکل خواهد بود. تعرفه های برق تقریباً همواره مشتریان صنعتی را به واسطه بارهای با ضریب توان پائین آنها جریمه می نمایند و این عمل سالیان متمادی انجام گرفته و در نهایت منجر به توسعه گسترده کاربرد سیستم های اصلاح ضریب توان در مراکز صنعتی شده است .

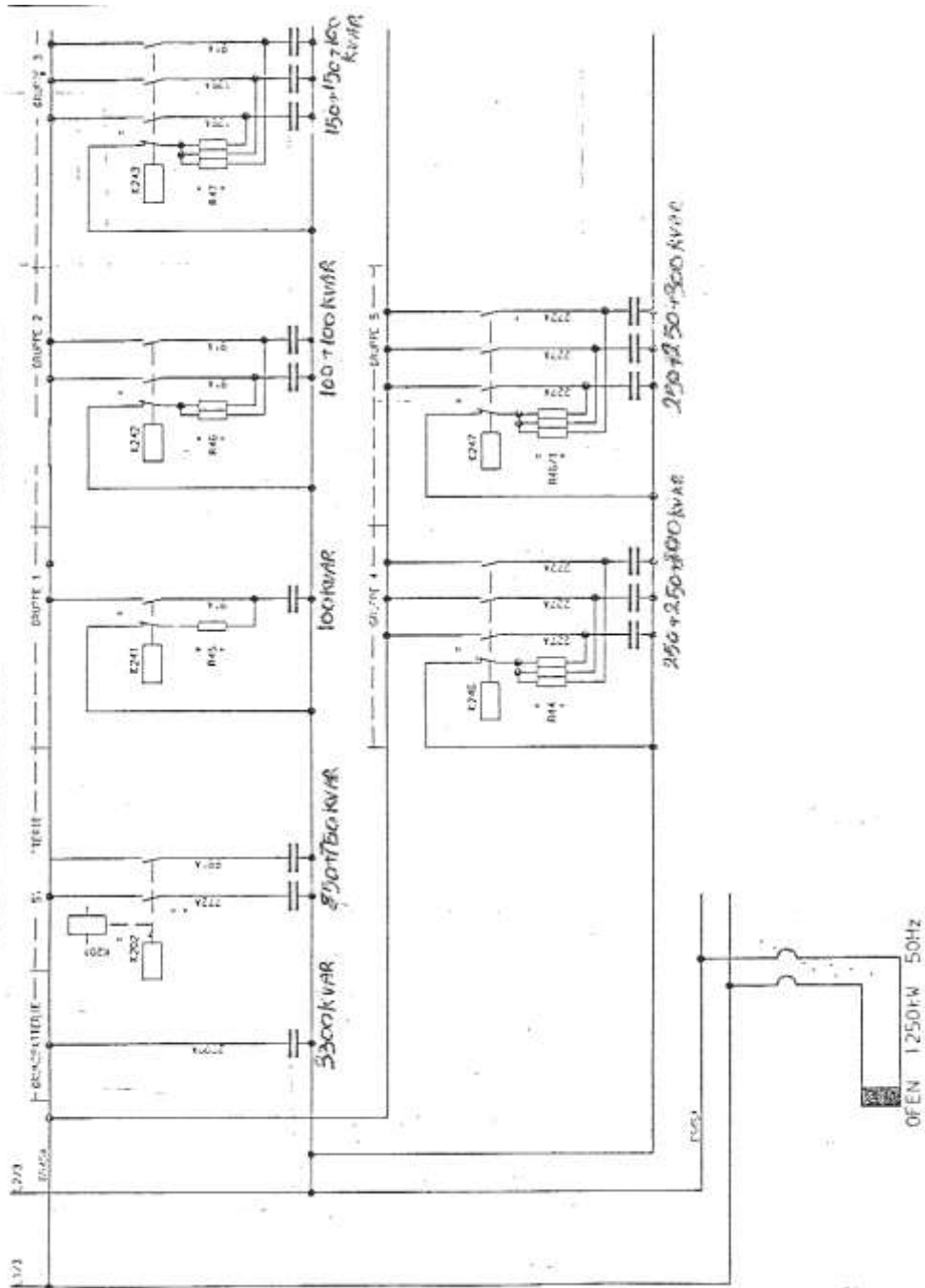
در مورد کوره های القایی این مشکل به علت پائین بودن ضریب قدرت (در حد ۱۵ ر ۰) به مراتب حادتر می باشد و به همین دلیل می بایست از مدارهای مناسب جهت تصحیح ضریب قدرت استفاده کرد . همانگونه که ذکر شد در این نوع کوره ها معمولاً ۴۰ درصد از کل ظرفیت مورد نیاز توان راکتیو توسط بانک های خازنی ثابت تامین می شود و ۶۰ درصد مابقی توسط بانک های متغیر با ظرفیت های پائین تر تامین می شود زیرا همزمان با زیاد شدن بار کوره ، توان راکتیو نیز اضافه می شو و نیاز است تا مقدار خازن بیشتری وارد مدار شود بنابراین می بایست پله ها حتی المقدور کوچک انتخاب شود. خازن ها توسط رگولاتورها وارد و خارج می شوند.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

- یک نمونه عملی از تصحیح ضریب قدرت

برای آشنایی بیشتر با این نوع مدارها یک نمونه عملی از تصحیح ضریب قدرت توسط

بانک خازنی ثابت و متغیر در شکل (۵-۱) مشخص است .

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

این مدار برای تصحیح ضریب قدرت یک کوره القائی ذوب فرکانس شبکه بدون هسته با ظرفیت وزنی ۵ تن و ظرفیت توان مصرفی حداکثر ۱۲۵۰ کیلو وات می باشد. با توجه به ضریب قدرت حدود ۰٫۱۷ این کوره توان راکتیوی در حدود ۷۲۰۰ کیلو وات برای تصحیح ضریب قدرت این کوره مورد نیاز می باشد ه با توجه به آنچه ذکر شد در حدود ۴۶ درصد این توان (یعنی حدود ۴۰ درصد) . توسط یک بانک خازنی ثابت با ظرفیت ۳۳۶۰ کیلو وار و مابقی توسط خازن های با ظرفیت های ۸۵۰ ، ۷۵۰ ، ۳۰۰ ، ۲۵۰ ، ۱۵۰ و ۱۰۰ کیلو وار جبران می شود. همان گونه که قبلا ذکر شد و در شکل نیز مشاهده می کنید به منظور ایمنی ، برای هر خازن یک مقاومت در نظر گرفته شده که به محض خروج آن خازن از مدار، دو سر آن را اتصال کوتاه می کند.

۵-۳- متعادل کردن بار { ۲۱۰ }

اکثر سیستم های قدرت AC، سه فاز بوده و برای عملکرد متعادل طراحی می شوند. عملکرد نامتعادل منجر به ایجاد مولفه های جریان توالی صفر و منفی می گردد. این گونه مولفه های جریان اثرات نامطلوبی چون ایجاد تلفات اضافی در موتورها و مولد ها ، گشتاور نوسانی در ماشین های AC، افزایش ریپل در یکسو کننده ها ، عملکرد غلط

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

انواع تجهیزات، اشباع ترانسفورماتور و جریان اضافی سیم زمین را به دنبال خواهد داشت .

با توجه به موارد فوق اهمیت متعادل کردن بار را در کوره های القایی (و سایر تجهیزات) درمی یابیم .

همانطور که اشاره شد اکثر کوره های القایی بصورت دوفاز کاری کنند و می بایست بار آنها (که نسبتا قابل توجه نیز می باشد)، بر روی هر سه فاز تقسیم شود . برای این منظور از مدار متعادل کننده که شامل یک سلف و یک خازن می باشد استفاده می شود. در ادامه ، ابتدا اصول این روش را بیان می کنیم و در انتها نیز نمونه ای عملی از این مدار را ارائه خواهیم داد.

WikiPower.ir

۵-۳-۱- مدار متعادل کننده ایده آل

به عنوان اولین قدم در جهت متعادل کردن بار کوره ، بار دو فاز R_L را در نظر می گیریم (شکل ۵-۲) که در واقع همان بار ما (کوره القایی) می باشد که ضریب توان آن توسط خازن های اصلاح ضریب توان به « یک » (تقریبا) رسیده و می توان آن را به صورت یک مقاومت خالص فرض کرد . برای آنکه بتوانیم این بار را به سه فاز

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

تقسیم کنیم می باید امیدانس هائی را مطابق شکل (۵-۲-ب) به صورت مثلث به

این بار اضافه کنیم .

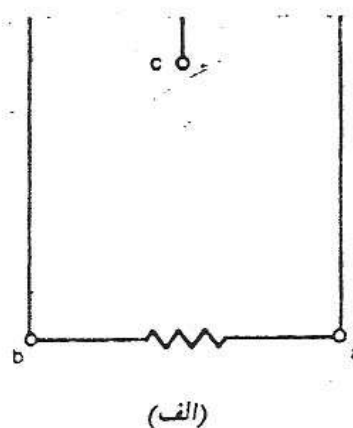
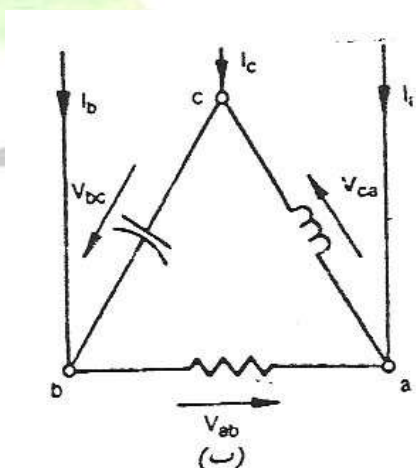
رابطه (۵-۱)

$$X_C = -j\sqrt{3}R_L.$$

و

رابطه (۵-۲)

$$X_L = -j\sqrt{3}R_L.$$

دیگرام جریان های خط و برای ولتاژهای سه فاز در شکل (۵-۳) نشان داده شده

است . جریان های خطوط نه تنها متقارن هستند بلکه با ولتاژ های مربوط به

خودشان هم فاز نیز می باشند ، طوری که هر فاز سیستم تغذیه با اتصال ستاره ، یک

سوم کل توان را تامین می کند و هیچ نیازی به تغذیه توان راکتیو نمی باشد

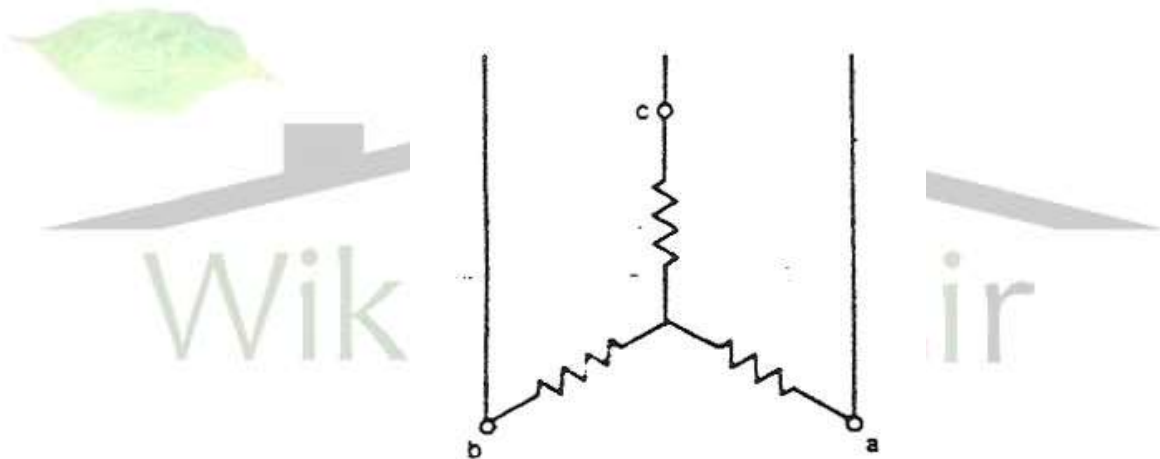
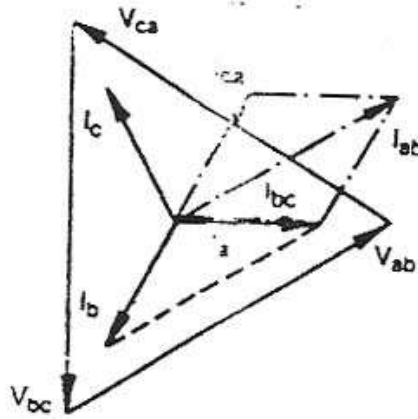
برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

ومدار معادل ما شامل مقاومت های با اتصال ستاره خواهد بود که هر کدام دارای امپدانس R_L می باشد (شکل ۵-۴).

توان کل برابر است با که در آن V مقدار موثر ولتاژ فاز - نول سیستم تغذیه است که فرض شده است متقارن باشد ضریب توان کل و ضریب توان هر فاز سیستم تغذیه برابر واحد است ، گرچه جریان ها در سه شاخه اتصال مثلث نامتعادل هستند یک تعادل توان راکتیو در درون اتصال مثلث وجود دارد که در آن توان راکتیو تولید شده توسط خازن واقع بین خطوط b و c ، باعث توان جذب شده توسط اندوکتانس واقع بین خطوط a و c برابر است طوری که سیستم تغذیه توان راکتیو جذب و یا تولید نمی کند.

WikiPower.ir

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

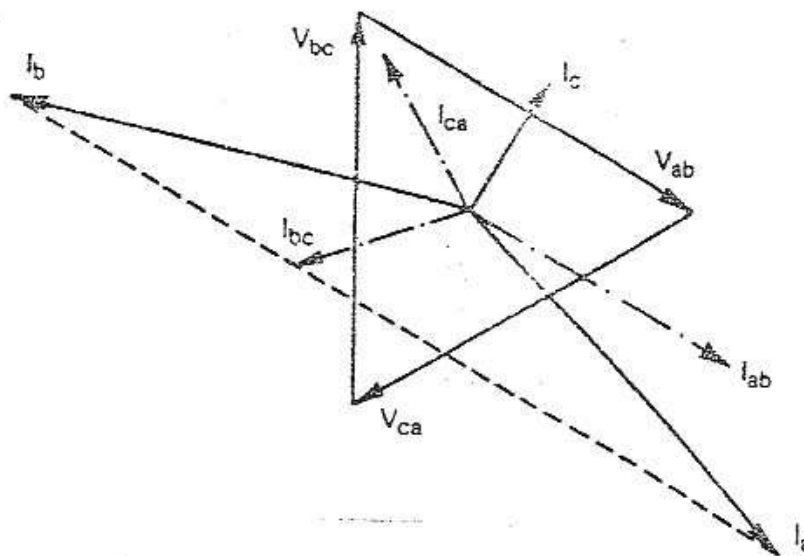

حقیقتی که می بایست همواره در نظر گرفته شود این است که این مدار متعادل کننده همواره باید با ولتاژ توالی مثبت تغذیه شود در غیر این صورت جریان های خطوط و جریان های شاخه ها در اتصال مثلث هر دو نامتعادل هستند گرچه توان کل مقدارش تغییر نمی کند و همان مقدار می ماند و توان راکتیوی توسط سیستم جذب و یا تولید

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

نمی شود ولی ضریب توان در هیچ کدام از سه فاز سیستم تغذیه برابر واحد نیست .

(شکل ۵-۵)

در شکل (۵-۶) مدار متعادل کننده همان کوره القایی ۵ تنی را ملاحظه می کنید که

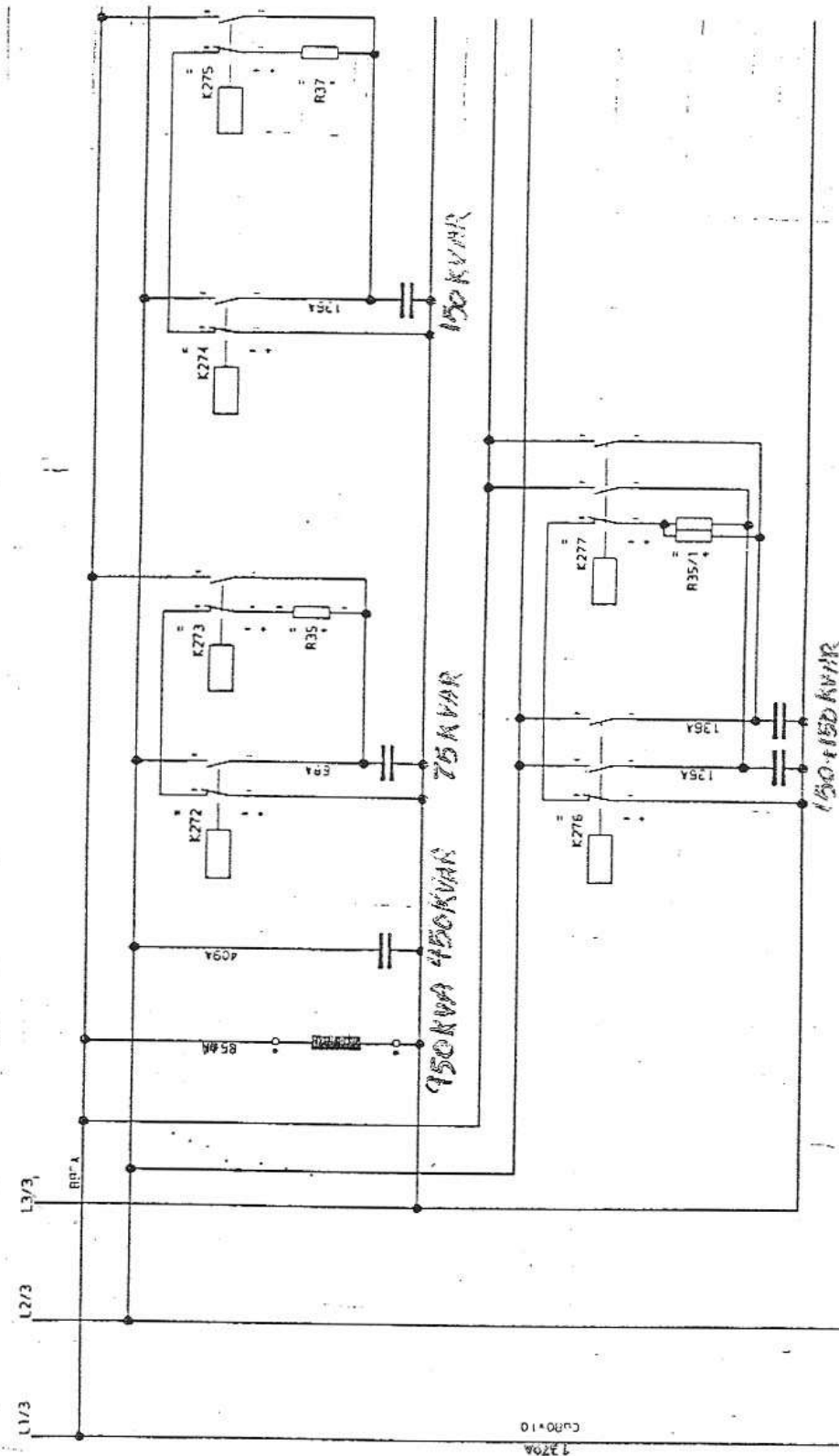
مشکل از یک سلف ثابت با قدرت (KVA) ۹۵۰ و یک خازن ثابت با قدرت (

KVAR) ۴۵۰ و چهار عدد خازن که در مواقع لازم وارد مدار می شود می باشد .

ملاحظه می کنید که سلف مذکور بین دو فاز L_1 و L_2 و اهم بین L_1 و L_2 قرارداد و با

تغییر آنها می توان ظرفیت مورد نیاز سلف و خازن ثابت را بدست آورد .

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آر م سایت و به همراه فونت های لازمه

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل ششم

انتخاب مشخصات اصلی کوره های القایی ذوب

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۶-۱- مقدمه

در این فصل به بحث در مورد نحوه انتخاب مشخصات اصلی کوره های القایی ذوب می پردازیم. در بین مشخصات کوره های القایی انتخاب فرکانس مهمترین گزینه برای انتخاب نوع کوره القایی می باشد زیرا خود فرکانس عامل تعیین کننده ای در انتخاب سایر پارامترهای کوره می باشد. در ضمن انتخاب خود فرکانس به عوامل متعددی مربوط می باشد که باید با دقت مورد توجه قرار گیرد. انتخاب مناسب و بهینه فرکانس می تواند از بروز مشکلات بعدی جلوگیری کند.

۶-۲- انتخاب مشخصات ظاهری کوره

مواردی که در ابتدای طراحی بایستی مورد نظر و توجه قرار گیرند شامل هندسه سیم پیچی، نوع ماده نسوز (دیرگذریا آستر) و جنس و شکل ظاهری هدایت کننده ای شارمی باشند. هندسه سیم پیچی بر اساس ظرفیت کوره (kg) و فرکانس انتخابی تعیین می شود و قطر دهانه کوره نیز بر همین اساس طراحی می شود. مواد دیرگداز نیز بر اساس ماده ذوب شدنی و فرکانس کار^۱ از بین مواد موجود (اسیدی - بازی - خنثی) انتخاب می شوند.

۱- فرکانس کار شدت بهم خوردن مذاب و در نتیجه عمر ماده نسوز را تعیین می کند

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

۶-۳- انتخاب فرکانس مناسب {۴}

در ذوب القایی انتخاب فرکانس مناسب مهمترین نکته در امر طراحی کوره برای یک منظور خاص می باشد. در نگاه اول شاید به نظر برسد که استفاده از فرکانس شبکه با توجه به همیشه در دسترس بودن آن بسیار مقرون به صرفه خواهد بود. با این وجود بررسی دقیق تر نشان می دهد که در برخی موارد این انتخاب نمی تواند انتخاب بهینه باشد.

بطور کلی پارامترهایی که در انتخاب فرکانس کوره ها موثر می باشند عبارتند از :

هزینه :

قیمت تجهیزات متناسب با افزایش فرکانس زیاد می شود که البته اخیرا با پیدایش مبدل های فرکانسی با راندمان بالا تفاوت قیمت بین تجهیزات فرکانس شبکه و فرکانس متوسط چندان چشمگیر نیست .

تعداد دورسیم پیچ:

با توجه به رابطه (۶-۱)

رابطه (۶-۱)

$$E = 4.44 f . \phi . N$$

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

ملاحظه می شود که تعداد دورسیم پیچ با فرکانس رابطه معکوس دارد و این بدان معناست که در فرکانس پائین از تعداد دور بیشتری برای اتصال قدرت یکسان باید استفاده شود که خود مستلزم استفاده از هادی های با ضخامت کمتر و در نتیجه مجرای عبور آب تنگتر خواهد بود که امکان گرفتگی مجرای آب بیشتر می گردد. از طرف دیگر بالا بودن فرکانس، ولت بردورسیم پیچ را افزایش داده و می تواند مشکلاتی در عایق بندی آن ایجاد نماید.

- ایجاد نیروی مکانیکی و مساله تلاطم مذاب :

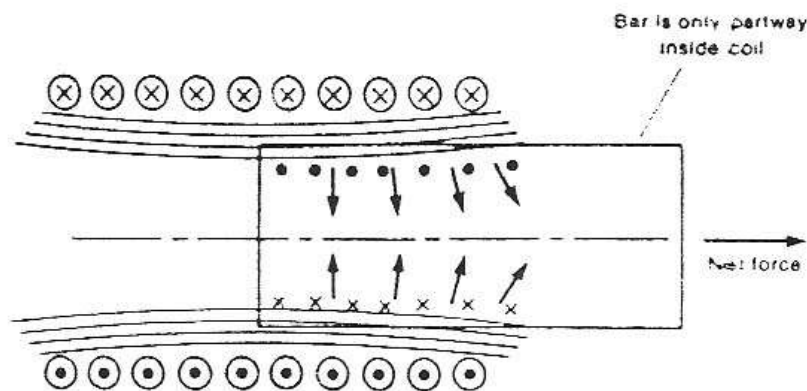
یکی از پارامترهای دیگر برای دقت در انتخاب فرکانس ، نیروی مکانیکی در قطعه کار می باشد. این نیرو همان نیرویی است که در موتورهای الکتریکی ورله ها ایجاد می شود که بر اساس نیروی ایجاد شده بروی سیم حامل جریان می توان آن را بیان کرد: این نیرو بصورت جاذبه می باشد هنگامی که جهت جریان ها مخالف هم باشد و به صورت دافعه می باشد هنگامی که جهت جریان ها مخالف هم باشد و به صورت دافعه می باشد هنگامی که جهت جریان ها هم جهت باشند درسیم پیچ القایی نیز هادی هم جوار برهم نیرو وارد می کنند و هم چنین چون در قطعه کار نیز جریان برقرار می شود ، نیروئی نیز بین سیم پیچ و قطعه کار ایجاد می شود. این نیروها تمایل دارند که محل بار را درسیم پیچ تغییر دهند. حال اگر بار مرکز سیم پیچ قرار نگیرد و نیروها متعادل

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

نباشد باعث خم شدن و انحراف سیم پیچ خواهند شد. اگر یک ماده غیرمغناطیسی استوانه ای را درون یک سیم پیچ قرار دهیم ، مشاهده می شود که اگر این ماده در مرکز سیم پیچ قرار گیرد نیروها وارد بر بار بصورت داخلی می باشند و به صورت عمود بر سطح جانبی ولی نیروهای وارد بر لبه ها به صورت کاملاً عمود بر سطح نمی باشند اما متقارن هستند بنابراین نیروی خالصی در بار نخواهیم داشت . حال اگر مانند (شکل ۶-۱) بار در مرکز قرار نگیرد نیروها کاملاً به صورت بیرون زننده می باشند و در نتیجه این نیرو قطعاً رابیرون پرتاب می کند بنابراین در گرمایش بارهای غیرمغناطیسی ، به دلیل این اثر اغلب به فراهم کردن مسائلی برای نگهداشتن

بار در سیم پیچ نیاز داریم .

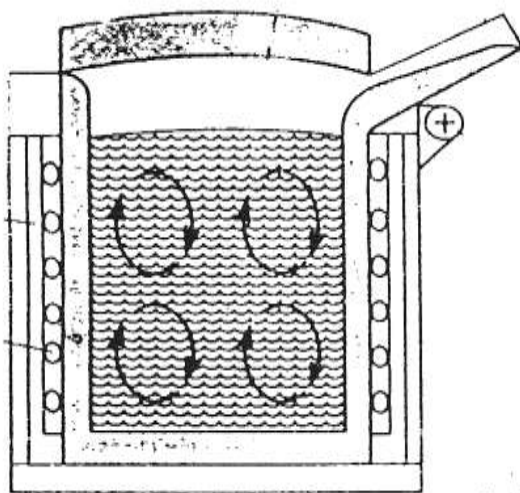
نیروی خالص در یک بار مغناطیسی عکس آنچه در بارهای غیر مغناطیسی است می باشد، در اینجا نیروی جاذبه اضافی بین بار و سیم پیچ وجود دارد. هنگامی که این نیرو بزرگتر از نیروی دافعه شود بار داخل سیم پیچ جذب می شود. از اثر این نیروها در یک

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

سیستم گرمایشی پیشرفته برای سخت کاری میله های فولادی استفاده شده است بدین ترتیب که میله های فولادی که دارای خاصیت مغناطیسی می باشند از یک سو از آنها در سیم پیچ جذب می شوند و در طول حرکت در طول سیم پیچ گرم می شود تا دمای بالاتر از نقطه کوری و در این دما که خاصیت مغناطیسی خود را از دست می دهند ، توسط سیم پیچ دفع می شوند و یک سیستم نقاله را تشکیل می دهند. در فرکانس های پائین این نیروی ایجاد شده به مراتب قویتر است . دلیل این موضوع این است که عمق پوستی در فرکانس های پائین تریزگتر است و بنابراین کانال مقاومتی کمتری شود و لذا برای تولید همان اثر گرمایی جریان بیشتری القاء می شود ($P=RI^2$). در فرکانس های بالاتر نیروهای مکانیکی کمتر است بنابراین در فرکانس های پائین ، سیم پیچ نیاز به نگهدارنده های قوی دارد. این نیروهای مکانیکی در کل باعث بهم خوردن مذاب می شود که یکی از مزایای کوره های القایی به شمار می رود زیرا باعث می شود در آخر یک آلیاژ یکنواخت داشته باشیم . البته باید دقت شود که بهم خوردن شدید مذاب عمر آستر کوره را کم می کند و در بعضی موارد نادر برای آلیاژها مضر می باشد. برای تعیین دقیق آلیاژ بدین صورت عمل می شود که یک نمونه از ذوب گرفته می شود و توسط دستگاهی به نام « اسپکترومتر » مقدار دقیق عناصر تشکیل دهنده آن تعیین می شود و کمبود هر کدام از آنها را فوراً

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

جبران می کنند که به محض اضافه کردن مواد ، به علت تلاطم شدید ، این کمبود در تمام قسمت های ذوب جبران می شود . (شکل ۶-۲).

- مساله راه اندازی :

در کوره های القایی با فرکانس پائین به خاطر کم بودن نسبت حجم قطعه به عمق پوستی راه اندازی کوره مشکل و گاهی غیرممکن خواهد بود که از این نظر برای رفع این مشکل حداقل ۱۵ تا ۲۰ درصد کل ظرفیت کوره باید قبلا ذوب گردیده باشد. اما در فرکانس بالاتر مساله راه اندازی مطرح نخواهد بود.

- راندمان :

راه اندازی ضعیف در فرکانس پائین راندمان ذوب را پائین می آورد . در مقابل ، راندمان مبدل فرکانس و همچنین تلفات بیشتر در خازن ها و تلفات اضافی در سیم پیچ

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

به همراه افت ولتاژ بیشتر درشین های ولتاژ در کوره های فرکانس متوسط قابل توجه می باشد.

- نسبت توان به وزن تولید:

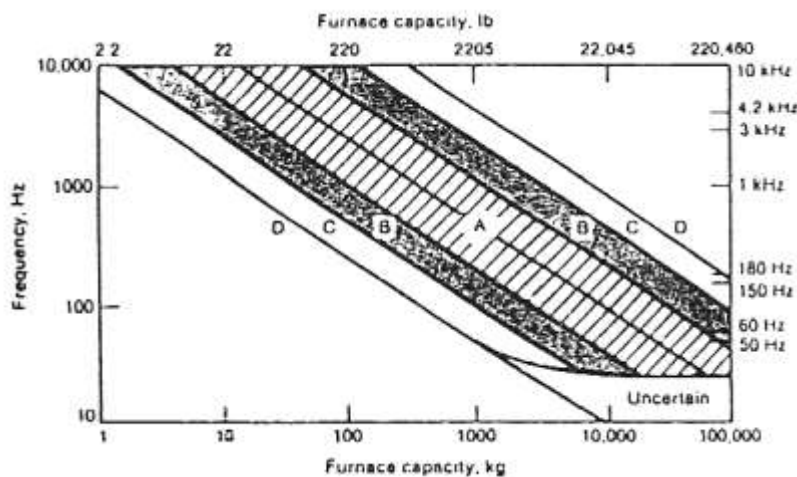
به علت وجود مساله تلاطم در مذاب در کوره ها فرکانس پائین ، نسبت توان مصرفی به وزن تولید مذاب باید مقدار کمی در نظر گرفته شود. مثلاً یک کوره ۶ تنی فرکانس شبکه با قدرت ۱۵۰۰kw دارای خروجی در حدود ۲/۵t/h می باشد. حال اگر بخواهیم نرخ تولید را به ۵ t/h برسانیم بایستی قدرتی به ۳۰۰۰kw برسد ولی به علت همان تلاطم شدید ظرفیت کوره را باید ۱۵ton در نظر گرفت . در کوره های با فرکانس بالاتر نسبت توان به وزن تولیدی بالاتر می رود بطوریکه برای تولید ۲/۵ تن مذاب در فرکانس ۱۵۰ هرتز تنها به یک کوره ۳ تنی نیاز خواهیم داشت .

به طور کلی انتخاب فرکانس مناسب نیاز به یک بررسی مهندس دقیق و میزان کردن هر کدام از مزایا و محاسن هر فرکانس برای هر انتخاب می باشد.

فرکانس های استاندارد در دسترس ۵۰/۶۰ هرتز ، ۱ ، ۳ ، ۴ و ۱۰ کیلو هرتز می باشند. فرکانس های سه برابر شبکه در قیاس با دیگر فرکانس ها متوسط از جذابیت چندانی برخوردار نیست . چرا که باید مساله هارمونی ها در منابع تغذیه کوره به دقت مورد

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

توجه قرار گیرند. منحنی تقریبی که می تواند در انتخاب فرکانس کوره ها مفید واقع گردد در زیر آمده است :

شکل (۳-۶) انتخاب فرکانس با توجه به ظرفیت کوره

A: حوزه پیشنهادی

B: استفاده با احتیاط

C: فرکانسی که استفاده شده است ولی پیشنهاد نمی شود.

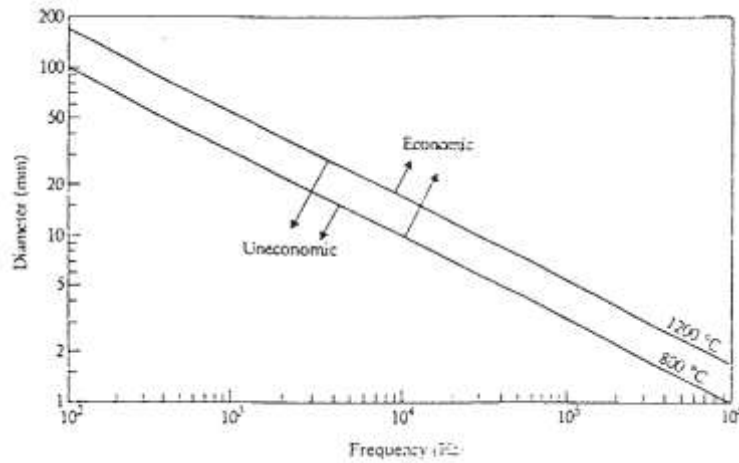
D: اکیدا استفاده نگردد

- اندازه مواد ذوب شدنی :

کوره های فرکانس پائین برای ذوب قراضه های صنعتی کوچک مناسب نیستند. اگر مجبور به استفاده از این نوع قراضه - شیم کوره های فرکانس متوسط توصیه می

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

شود با توجه به شکل (۴-۶) و جدول (۱-۶) می توان با توجه به قطر قطعه ذوب شدنی فرکانس مناسب را انتخاب کرد.

قطر قطعه ذوب شدنی	فرکانس پیشنهادی
۲۸mm تا ۹mm	۱۰ KHz
۵۱ mm تا ۱۴mm	۶ KHz
۶۴ mm تا ۱۹ mm	۲ KHz
۱۰۲ mm تا ۲۴ mm	۱ KHz
۱۱۴mm تا ۷۶ mm	۵۰۰ Hz
۱۵۲ mm تا ۹۵ mm	۲۰۰ Hz
۱۲۷ mm و بیشتر	۶۰ Hz

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

۴-۶- انتخاب توان مورد نیاز

عاملی که در تعیین توان مورد نیاز کوره القایی ذوب مهمترین نقش را دارد نرخ تولید کوره (ton/hour) می باشد. برای تعیین توان کوره می توان از شکل (۴-۶) استفاده کرد. این شکل رابطه بین ظرفیت کوره های مختلف، زمان ذوب و توان مورد نیاز برای کوره را به منظور ذوب فولاد و یا چدن را نشان می دهد و همان طور که مشاهده می شود برای اکثر قسمت ها دوبرابر کردن خروجی (ton/h) مستلزم دوبرابر کردن توان کوره است .

۵-۶- انتخاب ظرفیت کوره

بطور طبیعی ظرفیت کوره وابسته به نوع و میزان تولید می باشد ولی عامل فرکانس نیز بر روی ظرفیت کوره تاثیر می گذارد بدین ترتیب که در فرکانس های پائین که عمل به هم خوردن شدید است همان طور که گفته شد نسبت توان کوره به ظرفیت کوره باید پائین باشد .

امروزه اکثر تولید کنندگان بزرگ کوره های القایی محصولات متنوعی از نظر فرکانس، ظرفیت، نرخ تولید و توان مورد نیاز تولید می کنند که مصرف کنندگان این نوع کوره ها دقیقا می توان متناسب با نیاز خود یکی از این نوع کوره ها را انتخاب کنند. برای نمونه در جداول (۲-۶- الف تا د) مشخصات فنی انواع کوره های القایی ذوب تولید

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

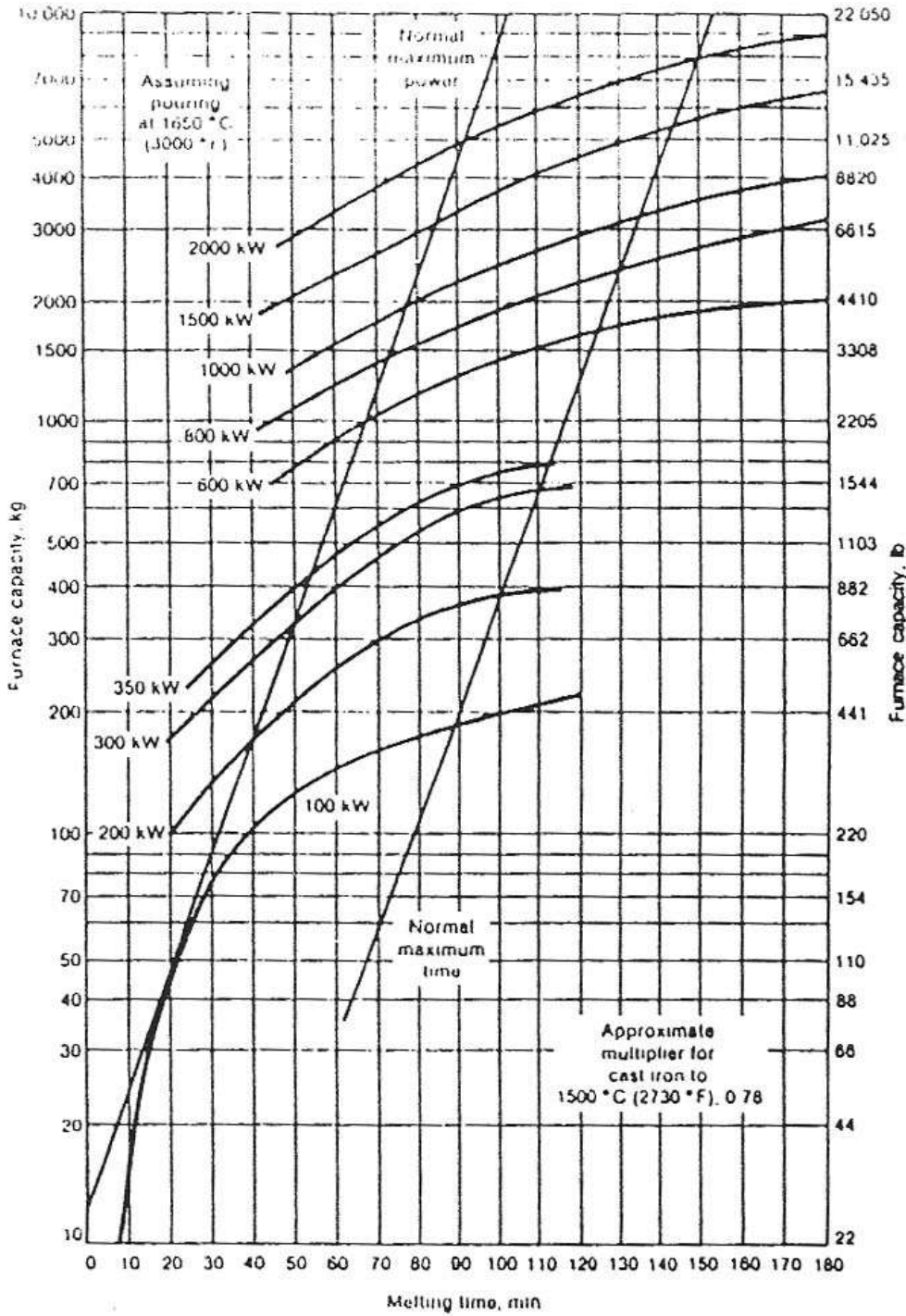
یکی از سازندگان معتبر کوره القائی می آید که برای ذوب چدن ، فولاد ، مس و

آلومینیوم مورد استفاده قرار می گیرد {۱۰}.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

ظرفیت کوره (kg)	توان ظاهری کوره (kVA)	توان نامی کوره (kW)	نرخ بارگیری کوره برای رسیدن به دمای 1450 ^{°C} (kg/h)	مصرف کوره برای رسیدن به دمای 1450 ^{°C} (kWh)
750	330	300	490	610
1000	390	350	590	590
1500	500	450	760	590
2000	660	600	1050	570
3000	830	750	1300	570
4000	1100	1000	1800	550
5000	1370	1250	2250	550
6000	1800	1600	2900	550
8000	2350	2100	3800	550
10000	2900	2600	4700	550
12000	3300	3000	5550	540
16000	4650	4200	7750	540
20000	5500	5000	9250	540
24000	6600	6000	11100	540
30000	9000	8200	15100	540
40000	11000	10000	18800	530

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

مصرف کوره برای رسیدن به دمای 1600°C (kWh)	نرخ بارگیری کوره برای رسیدن به دمای 1600°C (kg h)	توان نامی کوره (kW)	توان ظاهری کوره (kVA)	ضریب کوره (kg)
740	330	250	330	750
720	410	300	390	1000
710	560	400	500	1500
680	800	550	660	2000
670	970	650	830	3000
660	1350	900	1100	4000
660	1650	1100	1370	5000
650	2150	1400	1800	6000
640	2950	1900	2350	8000
630	3650	2300	2900	10000
630	2450	2700	3300	12000
630	5700	3600	4650	16000
620	6900	4300	5500	20000
620	8350	5200	6600	24000
620	1100	7200	9000	30000
610	14600	8900	11000	40000

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

ظرفیت کوره (kg)	توان ظاهری کوره (KVA)	توان نامی کوره (kW)		نرخ بارگیری کوره (kg/h)		مصرف کوره (kWh/t)	
		برنج بامس 60%	100% Cu	برنج بامس 60%	100% Cu	برنج بامس 60%	100% Cu
		تدمای 1000°C	تدمای 1200°C	تدمای 1000°C	تدمای 1200°C	تدمای 1000°C	تدمای 1200°C
600	180	165	150	510	320	320	460
900	240	220	200	730	460	300	430
1200	300	275	250	650	610	290	410
1800	450	400	350	1420	900	280	390
2400	575	520	450	1850	1150	280	390
3600	850	770	700	2750	1800	280	380
5000	1250	1120	1000	4000	2650	280	380
6000	1400	1250	1100	4450	2900	280	380
7500	1650	1500	1350	5350	3550	280	380
10000	2100	1900	1700	6800	4450	280	380

ظرفیت کوره (kg)	توان ظاهری کوره (kVA)	توان نامی کوره (kW)	نرخ بارگیری کوره برای رسیدن به دمای 700°C (kg/h)	مصرف کوره برای رسیدن به دمای 700°C (kWh/t)
800	300	240	420	570
1000	365	290	530	560
1500	540	430	800	540
1650	690	550	1050	520
2300	850	680	1300	520
2800	1000	800	1520	525
3500	1120	900	1740	515
4500	1250	1000	1950	515
5500	1800	1200	2330	515
7500	2250	1800	3500	515
10000	2880	2300	4500	510
12000	3320	2650	5200	510
15000	3750	3000	5900	510

برای دریافت فایل word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

فصل هفتم

نتیجه گیری و پیشنهاد

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازمه

امروزه تقریبا کوره های با سوخت فسیلی ابزاری منسوخ شده به حساب می آیند و با توجه به مزایای فراوان کوره های القایی صناعی مانند صنعت ذوب ، سخت کاری ، جوشکاری ، فورجینگ و سایر کاربردها ، استفاده از این کوره ها به عنوان جزء لاینفک صنعت محسوب می شود.

درمورد استفاده و انتخاب نوع و مشخصات فنی این کوره ها برای اهداف خاص می بایستی دقت فراوان صورت پذیرد. درعمل دقیقا فراوان صورت پذیرد . درعمل دقیقا می بایست مشخص شود چه نوع آلیاژی قراراست ذوب شود و استراتژی کارخانه برروی چه ظرفیت وزنی می باشد وهم چنین توسعه های آینده در نظر گرفته شود. سپس با توجه به مطالبی که درمورد انتخاب مشخصات کوره های القایی اعم از فرکانس ، قدرت مورد نیاز و ... بیان شد کلیه پارامترهای کوره را تعیین کرد. پس از آن می بایست لوازم جانبی ومورد نیاز کوره ها را لحاظ کرد که شامل نوع و ظرفیت سیستم خنک کننده ، تعیین نوع و جنس آستر نسوز کوره ، وسیله ایمنی اتصال زمین ، انواع رله ها ووسائل حفاظتی ، نوع وقدرت سیستم تخلیه مذاب ، ترانسورماتور ، سلف و خازن های مورد نیاز می باشد. درمورد نوع کوره القایی ذوب نیاز از بین کوره های کانالی وبدون هسته باید یکی ازبا توجه به مشخصات و کاربردها هریک از آنها که

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

در فصل دوم ذکر شد ، انتخاب کرد. اگر در کارخانه خط تولید اتوماتیک و پیوسته

موجود باشد باید از کوره های خود ریز کانالی استفاده کرد.

برای دریافت فایل Word پروژه به سایت ویکی پاور مراجعه کنید. فاقد آرم سایت و به همراه فونت های لازم

منابع و مراجع

[۱] مطلبی ، ع . الکترونیک قدرت و کوره های القایی، چاپ دوم ، مرکز نشر

دانشگاهی

[۲] میلر ، تی جی . ای . کنترل توان راکتیو در سیستم های الکتریکی ، چاپ اول ،

جهاد دانشگاهی مشهد ، ۱۳۷۱

[۳] مرکز نوآوری صنعتی ، کوره القایی ، چاپ دوم ، جهاد دانشگاهی دانشگاه

اصفهان ، ۱۳۶۳

[4] Davies ,s and et-aI. Eiements of Induction Heating ,book
.Mc Graw-Hill. 1979.

[5] Zinn s, and aI Eiements of Induction Heating ,EPRI and
ASM, 3rd ED,1991

[6] Semiation S.L and D.E Induction Heat Treatment of steel
.ASM.1986.

[7] Inductotherm Website:www.inductotherm.com

[8] IEC Standard IEC 594-77

[9] American Induction Heatig corp

Webstie:www.americaninduction.com

[10] Junker,s CaaIoges